

DELAVSKA ENOTNOST

DELAVSKA ENOTNOST

27. MARCA 1971 — ŠT. 12 — L. XXVIII

pravi naslov za denarne zadeve ljubljanska banka

Kje pa je zdaj kratek stik?

Za okroglo mizo v republiškem sindikalnem svetu ie ostalo precej sedežev praznih — lahko vprašamo, zakaj tako?

Komisija za samoupravljanje in komisija za ekonomske odnose pri RS ZSS sta minuli četrtek pripravili razgovor za okroglo mizo na temo: samoupravni mehanizmi za razreševanje vprašanj širšega družbenega pomena na posameznih gospodarskih področjih. Širši raz-

govor o tej problematiki je narokovala predvsem ugotovitev, da so nekatera gospodarska področja, ki po svojem bistvu ne morejo pomeniti le ozkega podjetniškega interesa prizadetih delovnih organizacij, ampak tudi širši interes družbene skupnosti. Hkrati pa v teh delovnih organizacijah, katerih krog se z integracijskimi procesi še povečuje, nimamo ustreznih samoupravnih mehanizmov za usklajevanje splošnih družbenih in podjetniških interesov. Širši družbeni interes zdaj sicer uresničuje država s svojimi predpisi, vendar na način, ki ne ustreza današnji stopnji razvitosti samoupravnih odnosov. Posledica tega so različni konflikti, ki se v zadnjem času najbolj razkrivajo ob urejanju odnosov v elektrogospodarstvu.

V delovnih organizacijah so se doslej že izoblikovali nekateri predlogi samoupravnih mehanizmov za urejanje teh zadev. Med vsemi je morda še najbolj konkreten predlog, ki so ga iz-

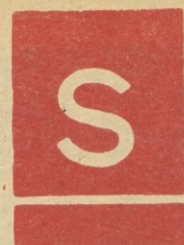
(Nadaljevanje na 2. strani)

LOGATEC

VAM NUDI
KVALITETNA
OKNA
BALKONSKA VRATA
ROLETE

ZAVAROVALNICA SAVA

Centrala: LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA 19/1

Poslovne enote: CELJE, ČAKOVEC, JESENICE, KOPER, KOPRIVNICA, KRANJ, KRŠKO, MARIBOR, MENGEŠ, MURSKA SOBOTA, NOVA GORICA, NOVO MESTO, POSTOJNA, TRBOVLJE in LJUBLJANA s poslovalnicama Zagreb in Rijeka

V RAZPRAVO O LJUBLJANSKI KULTURNI SKUPNOSTI NAJ SE ČIMBOLJ TVORNO VKLJUČIJO TUDI KOLEKTIVI KULTURNIH ZAVODOV

Nočejo biti le »predmet« dogovora

To srečanje, bilo je minuli torek, organizirano kot medsebojno informiranje o tem, kako daleč so v Ljubljani priprave za ustanovno skupščino kulturne skupnosti oziroma kakšno je v zvezi s tem razpoloženje v kolektivih kulturnih zavodov, je bilo zelo koristno. Ljubljanski sindikati, ki zelo tvorno sodelujejo že ves čas v pripravah za enotno ljubljansko kulturno skupnost, so ta razgovor organi-

zirali predvsem zato, da bi pravočasno spodbudili široko razpravo o vsebinskih pripravah na ustanovitev kulturne skupnosti mesta in o njeni programski usmeritvi tudi v samih kolektivih kulturnih zavodov.

Predstavniki kulturnih zavodov so ocenili teze za predlog začasnega statuta, kulturne skupnosti ljubljanske kot dobre, v marsičem boljše od

osnutka začasnega statuta kulturne skupnosti Slovenije. Teze so s predlogi dopolnjevali le v podrobnostih. Zanimali pa so se tudi, ali je možno s predlogi še izpopolnjevati osnutek začasnega statuta kulturne skupnosti Slovenije, na kar so dobili pritriljen odgovor (konkretna pripomba je veljala številu delegatov iz Ljubljane v začasni skupščini kulturne skupnosti Slovenije!).

Iniciativni odbor namerava že prihodnji teden dati v javno (nadaljevanje na 2. strani)

Mercator

KAVA

M 450 PRODAJALN

Iskalci nafte

Foto A. Agnič

V OKVIRU

Nekam na skrivaj in potihem je stopil na prag javnosti. Se do včeraj povsem anonimen, čeprav se je nekaj šušljalo, češ da se poraja, da nastaja, danes pa je tu, pred nami, z zvonečim naslovom: OSNUTEK KODEKSA SAMOUPRAVLJAVCEV. Za zdaj še osnutek, po nameri nekaterih pa naj bi ga že čez dober mesec dobili na klopi delegati drugega kongresa samoupravljalcev in ga sprejeli za svojega, s tem pa tudi za našega... „Mi, samoupravljalci socialistične Jugoslavije, izhajajoč iz pridobitev socialistične revolucije, priporjenih zavoljo osvoboditve dela in ustvarjanja svobodnejše ter bolj humane skupnosti svobodnih in združenih proizvajalcev, narodov in narodnosti... sodeč, da sodobni sistem družbenega samoupravljanja zahteva in ustvarja novo samoupravno ustavnost, odgovornost in nove etične odnose, sprejemamo in progla-

šamo na svojem II. kongresu kot najvišji akt samoupravnega družbenega dogovora KODEKS SAMOUPRAVLJAVCEV...“
Kar najbolj preprosto rečeno: gre za to, da naj bi na drugem kongresu samoupravljalcev sprejeli naših deset božjih zapovedi, zapovedi samoupravnega socializma, ali kot pravijo sestavljalci osnutka kodeksa: ... razvijanje socialistične etike in ustvarjanje ustreznih moralnih norm in oblik odgovornosti v družbeni in individualni zavesti in v praktičnem ravnanju ljudi pomeni enega od pogojev za samoupravni razvoj in za odstranjanje številnih slabosti in deformacij v samoupravljanju in v sami družbi. Ni dvoma, da glede tega obstaja pomembna praznina v procesu samoupravljanja in v samoupravljalški družbeni zavesti.“
Res, ni dvoma, da gre za praznino. In ideji, da zapišemo v dokument in vsak v svojo zavest osnovno vrednoto — ne želi dru-

gemu samoupravljalcu tega, česar sam ne bi hotel — obenem s tem pa tudi vse druge vrednote, pravila ravnanja, medsebojnega občevanja in druge norme, ki izvirajo iz temeljne zapovedi — res, tej ideji resnično ni kaj oporekati.
Moram pa tudi reči, da hkrati dajem prav tistim, ki so osnutek kodeksa samoupravljalcev prebrali in soglasno ugotovili, da je veliko bolj pametno, če kongres samoupravljalcev ničesar ne sprejme kot pa tak kodeks, kot ga zdaj ponujajo sestavljalci. Bom na kratko ponovil nekatere njihove ugotovitve in argumente.
— Zakaj prav zdaj, ko si z amandmaji k zvezni ustavi prizadevamo priznati državnost narodom Jugoslavije, ko republike po svojem bistvu postajajo države, v kodeksu samoupravljalcev povsem zaobidem to temeljno načelo našega nadaljnega družbenega in ekonom-

skega razvoja? Mar samoupravljalcev ne živi in ne deluje v prostoru, ki mu pravimo republika, ki ga opredeljujejo številne posebnosti, razmere in pogoji?
— Ali ob ustavi, ki jo prav zdaj na novo oblikujemo, res potrebujemo še eno ustavo — „ustavo delavskega razreda, ustavo delavcev“? Osnutek kodeksa samoupravljalcev takega hotenja ne more prikriti!
— Če opredeljujemo pravice — ali je možno ob tem zanemariti dolžnosti? Saj je vendarle dokazano, da dolžnosti opredeljujejo pravice, pravice pa spet dolžnosti. Ali lahko opredeljujemo norme in pravila ravnanja, medsebojnega občevanja, odnose med ljudmi in njihovimi organizacijami združenega dela, ne da bi pri tem upoštevali konkretne materialne odnose v konkretnem okolju?
To so kajpak samo nekatere od pripomb tistih, ki so lahko prebrali osnutek kodeksa. Mo-

ram tudi reči, da jim verjamem še veliko bolj zdaj, ko mi je uspelo bolj po naključju kot drugače dobiti v roke ta osnutek kodeksa samoupravljalcev. To je kajpak težje zate, ki to bereš — a kaj jaz morem, ko pa je prišlo za vso republiko komaj toliko osnutkov, da jih dva moža zlahka preštejeta na prste njihovih rok. Pri tem pa označuje 15. april konec roka za razpravo o osnutku tega dokumenta.
Tudi zavoljo tega se mi zdi pravilna odločitev tistih, ki zavračajo osnutek in predlagajo, naj bi kongres samoupravljalcev samo ugotovil potrebo po takšnem kodeksu, si zadal to kot nalogo, potem pa bi ob temeljitem proučevanju izkušen in razmer pripravili osnutek takega kodeksa, ga v zares široki javni razpravi dopolnili, nato pa sprejemali v samoupravnih organih, da bi torej res pomenil samoupravni dogovor samoupravljalcev.
BOJAN SAMARIN

Ne želi drugemu samoupravljalcu tega, česar sam ne bi hotel

Na skupni seji ljubljanskega mestnega sindikalnega sveta s člani vseh šestih predsedstev mestnih odborov strokovnih sindikatov Ljubljane so obravnavali poročilo o delu predsedstva med dvema sejama sveta, razpravljali o osnutku smernic za gospodarska in družbena gibanja na območju Ljubljane v letu 1971, sprejeli zaključni račun sveta za minulo leto in delovni načrt za organizacijo javne razprave o ustavnih spremembah.

Najdlje so se v razpravi pomudili o osnutku smernic za gospodarska in družbena gibanja na območju Ljubljane v letu 1971. Pri tem so ugotavljali, da je izjemno 12 do 15 ljubljanskih gospodarskih organizacij, ki poslušajo na robu rentabilnosti ali celo z izgubo, ljubljansko gospodarstvo s poslovnimi rezultati v minulem letu na dobri poti, da letos doseže še višjo stopnjo razvoja. Spodbudno je tudi, da se je v Ljubljani občutno povečalo število zaposlenih. Tej stopnji razvoja in modernizaciji pa še vedno ne sledijo družbene službe.

NA LINIJI
323-554

MARIBOR

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je na zadnji seji obravnavalo med drugim tudi aktivnost sindikatov o pripravah na sklepanje družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov o usmerjanju delitve dohodka in osebnih dohodkov. Ugotovili so, da v delovnih organizacijah zvečine še niso začeli z internimi pripravami za sklenitev sporazumov, ker menijo, da bi moral biti najprej sklenjen družbeni dogovor. Zato je predsedstvo sklenilo, da bo na primeren način informiralo delovne organizacije o sedanjem poteku priprav družbenih dogovorov ter jih spodbudilo k večji aktivnosti na tem področju.

LJUBLJANA

O kolektivnih pogodbah

Te dni so ljubljanski sindikati organizirali javno razpravo o zamisli kolektivne pogodbe, ki jo za urejanje medsebojnih odnosov med delavci in zasebnimi delodajalci pripravlja Republiški odbor sindikatov delavcev storitvenih dejavnosti Slovenije. Razgovora so se udeležili tudi predstavniki instituta za javno upravo, inšpekcije za delo in združenja zasebnih delodajalcev Ljubljane. Zlasti predstavniki zasebnih obrtnikov iz Ljubljane so pozdravili pobudo republiškega odbora. Izrekli so zadovoljstvo nad tem, da bodo s kolektivno pogodbo slednjič le dosegli več reda v odnosih delavec - zasebni delodajalec. Pripomba predstavnikov zasebnih delodajalcev pa je veljala temu, da naj bi bilo eden od podpisnikov kolektivne pogodbe tudi njihovo združenje. Menili so tudi, da je deset dni za posredovanje pripomb k zamisli kolektivne pogodbe prekratka doba in da bi morali imeti vsaj še dva meseca časa, da bi lahko v javni razpravi izoblikovali pripombe.

MARIBOR

Prednostne naloge

Na 7. redni seji predsedstva občinskega odbora sindikata delavcev prometa in zvez v Mariboru so sklenili, da bodo v začetku aprila sklicali plenum, na katerem bodo obravnavali najaktualnejše zadeve, ki jim morajo delovne organizacije in OSS v bližnji prihodnosti posvetiti posebno pozornost. To pa so zlasti samoupravni dogovori in stanovanjska problematika.

Predsedstvo je na svoji seji posvetilo precej časa in razprave izvajanju zakona o samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju o merilih za usmerjanje delitve dohodka in osebnih dohodkov. Predsednik občinskega odbora tov. Rizman je prisotnim obrazložil, kako se v izvajanje tega zakona vključujejo sindikati ter poudaril pomembno vlogo sindikata pri družbenih dogovorih in samoupravnem sporazumevanju. Člani predsedstva so imeli precej vprašanj in pripomb k delovnemu osnutku družbenega dogovora, dokončne pripombe pa bodo izoblikovali po razpravi v svojih kolektivih na samem plenumu.

Predstavniki posameznih podjetij, vključenih v sindikat delavcev prometa in zvez, so poročali tudi o poslovanju svojih podjetij v minulem letu ter ocenili možnosti za letošnje leto. Le-te so v vseh teh podjetjih več ali manj omejene, zlasti zavoljo neekonomskih cen na eni strani ter neprestanega povečevanja poslovnih stroškov na drugi strani.

C. T.

VELENJE

O samoupravnem sporazumevanju

Medobčinski odbor sindikata delavcev družbenih dejavnosti Velenje - Mozirje je sklical v četrtek, 25. marca, v Velenju razširjeno sejo odbora, ki so se udeležili tudi predstavniki osnovnih organizacij sindikata, predstavniki svetov delovnih skupnosti ter direktorji delovnih organizacij s področja družbenih služb.

Na razširjeni seji medobčinskega odbora sindikata so govorili o nalogah sindikatov in delovnih organizacij pri izvajanju zakona o samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju o merilih za usmerjanje delitve dohodka in osebnih dohodkov.

(vs)

Storitve: kdo s kom v dogovarjanje

Predsedstvo republiškega odbora sindikata delavcev storitvenih dejavnosti Slovenije o samoupravnem sporazumevanju

Mimo tega, da je predsedstvo republiškega odbora sindikata delavcev storitvenih dejavnosti na zadnji seji izreklo svoje soglasje k nekaterim vlogam delovnih organizacij za povišanje osebnih dohodkov nad dovoljenimi 11 %, je bila osrednja tema razgovora družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje o delitvi dohodka in osebnih dohodkov. Člani predsedstva so ob tem sklenili, da mora biti republiški odbor pobudnik v pripravah za samoupravno sporazu-

mevanje na vseh področjih storitev, čeprav so za posamezna področja že določili oziroma še bodo določili nosilce priprav za sporazume.

Na področju trgovine je nosilec akcije za pripravo osnutka sporazuma Poslovno združenje za trgovino Ljubljana. Celotna trgovina naj bi sicer sklenila en sporazum, vendar tako, da bi bil instrumentarij sporazuma prilagojen posameznim grupacijam. Tri slovenska poslovna združenja za trgovino pa naj bi se

priključila samoupravnim sporazumom tistih skupin članic, ki so ustanoviteljice združenj. Ni pa še razrešeno vprašanje, ali naj bi se lekarne pri sporazumevanju uvrstile med zdravstvene ustanove ali med trgovske organizacije.

Za gostinstvo naj bi v bližnji prihodnosti organizirali razgovor s predstavniki gostinskih poslovnih združenj, na katerem bodo določili nosilca akcije. Tudi za gostinstvo naj bi sklenili en sporazum. Kar zadeva

delovne organizacije, katerih dejavnost je izključno turistično posredovanje, so člani predsedstva menili, naj bi se vključile v ta sporazum. Zavoljo specifičnosti poslovanja pa bi morda lahko sklenile svoj sporazum igralnice.

V prihodnjih dneh po podoben razgovor tudi z obrtnimi poslovnimi združenji. Delovne organizacije proizvodne obrti naj bi se vključile v samoupravne sporazume ustreznih grupacij industrije, gradbene delovne organizacije naj bi sklenile svoj sporazum, to velja tudi za delovne organizacije storitvene obrti, medtem ko naj bi se delovne organizacije, ki združujejo različne dejavnosti, same odločile, s kom se bodo samoupravno dogovarjale o delitvi osebnih dohodkov.

Na področju stanovanjske komunalne dejavnosti naj bi sklenili tri samoupravne sporazume: prvega stanovanjska podjetja, drugega delovne organizacije za vzdrževanje cest, vse preostale komunalne dejavnosti pa tretjega. Predsedstvo tudi predlaga, naj bi se plinarne samoupravno sporazumevale o delitvi osebnih dohodkov v okviru poslovnega združenja za energetiko.

M. Ž.

KJE PA JE ZDAJ KRATEK STIK?

(Nadaljevanje s 1. strani)

delali v Elektrogospodarstvu Maribor (EGM). Zaradi tega, da o tovrstni problematiki ne bi samo načelno razpravljali - kot tolikokrat doslej - so sindikati povabili predstavnike EGM, naj bi ob okrogli mizi obširneje pojasnili svojo zamisel. Predstavnika te delovne organizacije sta na pomenek tudi prišla, žal pa sta bila edina od povabljenih gostov. Vsi drugi predstavniki tistih republiških organov in organizacij, ki so zadnje čase kakorkoli spregovorili o urejanju zadev v elektrogospodarstvu z vidikov širših družbenih interesov, so namreč opravičili svojo (ne)udeležbo.

Ne bi hoteli, niti se ne upamo trditi, da se je namen okrogle mize povsem izjalovil, saj so člani obeh sindikalnih komisij na osnovi obširnih pojasnil EGM lahko prišli do nekaterih spoznanj, ki jim bodo pomagale pri oblikovanju stališča sindikatov o urejanju uvodoma navedenih vprašanj.

Gre pa za nekaj drugega: za to, da bodo predstavniki družbenih organov in organizacij v najkrajšem času najbrž morali sestiti za isto mizo - vseeno čigavo! - in izoblikovati sporazumno stališče, ki naj bi ga potem v imenu družbe zastopali do elektrogospodarstva. Vprašanje je, kakšno bo takrat to stališče in koliko bo upoštevalo mnenja, ki jih zastopa elektrogospodarstvo samo. Ob okrogli mizi sindikatov pa smo v zvezi s tem slišali za pripombo, ki tudi po našem mišljenju ni daleč od resnice: kaže, da so nekateri gluhi za vse tisto, kar predlagajo kolektivi. Bolj so jim po volji kabinetske rešitve, ki jih kolektivom vsiljujejo v imenu širših družbenih interesov, pri čemer je vsebina tega pojma odvisna od trenutnega razpoloženja. Prav pa bi bilo, če bi kolektivom dali možnost, da praktično preverijo tisto, kar bi s samoupravnim dogovorom zainteresiranih dejavnikov in organov nadomestilo - sedanjino in neustrezno državno regulativo. In še druga misel: ne glede na večji ali

manjši družbeni pomen elektrogospodarstva bi morali biti njegovi predstavniki bolj zastopani povsod, kjer se odloča o urejanju tudi njihovih vprašanj. M. G.

VPRAŠANJE

Navajate, da imate status borke NOV pred 9. IX. 1943, da imate 22 let pokojninske dobe in da bi želeli uveljaviti pravico do predčasne pokojnine, ker težko opravljate službo zaradi slabega zdravja. Sprašujete, ali bi se vam pri upokojitvi zmanjšala pokojnina in kakšen je postopek za upokojitve borcev NOV pred 9. IX. 1943.

M. L. - Trebnje

ODGOVOR:

Po določili 28. člena temeljnega zakona o pokojninskem za arovanju lahko uveljavite predčasno pokojnino zavarovanka, ki je dopolnila pokojninsko dobo najmanj 30 let in je stara 50 let. Predčasne pokojnine ne bi mogli uveljaviti, ker nimate 30 let pokojninske dobe in še niste stari 50 let. Določbe o predčasni pokojnini se sploh ne uporabljajo za borke NOV pred 9. IX. 1943. leta saj pridobijo pravico do starostne pokojnine ne glede na starost, če dopolnijo 30 let pokojninske dobe (1. tč. 2. odst. 70. čl. cit. zakona).

Glede na vaše zdravstveno stanje lahko uveljavite invalidsko pokojnino ali izjemno pokojnino po 3. odst. 70. čl. cit. zakona, ki določa, da lahko borci NOV pred 9. IX. 1943, leta, ki ima pokojninsko dobo najmanj 15 let in od tega zavarovalno dobo najmanj 10 let, posebna republiška komisija prizna pravico do starostne pokojnine ne glede na starost, če spozna, da je to potrebno glede na splošno stanje zdravja in delovne sposobnosti.

Zahtevek morate vložiti pri komunalnem zavodu za socialno zavarovanje. Priložiti morate tudi zdravniško spričevalo. Nato vas bodo napotili na zdrav-

Za praznik občine Ribnica na Dolenjskem čestita vsem občanom in jim želi še nadaljnje delovne uspehe, delovnim kolektivom pa še posebej plodno samoupravljanje ter uspešno izvajanje družbene in gospodarske reforme

OBČINSKI SINDIKALNI SVET RIBNICA

Nočejo biti le »predmet« dogovora

Mestni svet Zveze sindikatov in mestni odbor sindikata delavcev družbenih dejavnosti Ljubljana sta pobudnika razgovora s predstavniki kolektivov kulturnih zavodov o vsebinskih pravicah na ustanovitve ljubljanske kulturne skupnosti

(Nadaljevanje s 1. strani)

razpravo programska izhodišča za delovanje ljubljanske kulturne skupnosti. Že na tem sestanku pa so predstavniki kolektivov opozarjali na nekatere probleme, ki bodo terjali vso pozornost. Naštetimo jih le nekaj: predstavniki delovnih organizacij gospodarstva bodo lahko tvorno sodelovali v skupščini kulturne skupnosti, če bodo v delovnih organizacijah organizirane kulturne akcije, pri čemer je pomembna vloga sindikatov; sodelovanje med kulturno skupnostjo mesta in kulturnimi zavodi se ne sme omejevati le na sodelovanje z vodstvi zavodov, vključevati je treba samoupravne kolektive kot celote, treba se bo dogovoriti o prioriteti sanacijskih načrtov; največ pa jih je opozarjali na veliko pomanjkanje sposobnih kadrov, zlasti tistih, ki so nam potrebni za znanstveno proučevanje razmer in za programiranje kulturnega razvoja; kulturna skupnost se ne bi smela zapirati sama vase, ta bojazen pa sledi iz izkušnje Zagreba, kjer kulturni delavci niso imeli posluha za širše kulturne potrebe, potem ko se je položaj kulturnih dejavnosti v mestu z oblikovanjem kulturnih skladov in novimi finančnimi viri bistveno popravil.

Za razpoloženje v kolektivih kulturnih zavodov je ta čas najbolj značilna bojazen za letošnje financiranje njihovih progra-

mov. Kaže, da je najbolj prizadet ljubljanski festival, ki ni bil že letos začel s pripravami za jubilejni festival leta 1971. Mnenju, naj bi bil letošnji prehod kar najmanj boleč, je sledila informacija, da bo kulturna skupnost ljubljanska letos razpolagala s 23 % več sredstev kot lani. Glede sanacije razmer ta sredstva še ne obetajo mnogim in na nov način financiranja bi mogoče preiti v celoti šele leta 1972.

Glede prenosa ustanovitve stva osmih kulturnih zavodov v republike na mesto je bilo izrečenih precej pikrih besed. Družbeni dogovor med republiko in mestom se je nekega taktikalni, čeprav je soglasje o bistvenih vprašanjih že doseženo. Pokazati bi

BREST POHISTVO

treba torej več dobre volje na obeh straneh. Predvsem pa kaže upoštevati protest predstavnikov obravnavanih kolektivov, nočejo biti le »predmet« dogovora, pač pa žele v dogovorih sodelovati. Tako je povedal direktor Muzeja NOB, z njim pa je soglašal tudi direktor Etnografskega muzeja, čeprav je sam predsednik iniciativnega odbora kulturne skupnosti Slovenije.

SONJA GAŠPERŠIČ

Pravna posvetovalnica DE

niški pregled pred invalidsko komisijo. Če bo komisija ugotovila invalidnost II. ali III. skupine, vam bo priznana pravica do invalidske pokojnine. Ne glede na to, ali bi morda lahko opravljali drugo ustrežno delo, boste upokojeni, če bo invalidska komisija ugotovila, da ne morete več opravljati dela na vašem delovnem mestu dlje kot polovico polnega delovnega časa. Invalidska pokojnina za 22 let bo znašala 85 % pokojninske osnove. Če pa bo invalidska komisija ugotovila, da ne gre za invalidnost, ker ste sposobni vaše delo opravljati poln delovni čas, bo zavod za socialno zavarovanje poslal vaš zahtevek za izjemno upokojitve (po 3. odst. 70. čl. cit. zakona) posebnim občinski komisiji, ki bo na to dala predlog posebni republiški komisiji pri republiškem sekretariatu za zdravstvo in socialno varstvo. Ta komisija bo nato izdala odločbo o priznanju izjemne pokojnine po svojem prostem preudarku na podlagi zdravniških izvidov. Če bo vaši zahtevi ugodila, vam bo nato na podlagi njene odločbe zavod za socialno zavarovanje odmeril pokojnino. Ker imate več kot 18 let pokojninske dobe, bo znašala vaša pokojnina 85 % pokojninske osnove.

MIROSLAV VEHOVEC

KUPON DE — Pravna posvetovalnica

ISKRINI ŠTEVCI MERIJO FINSKO ELEKTRIKO

Te dni je obiskala kranjsko Iskro 60-članska gospodarska delegacija iz Finske. To so bili v glavnem člani finskega elektrogospodarstva, ali točneje njihovih distribucijskih podjetij. Iskra že več kot dve leti prodaja na Finsko preko trgovske hiše Hankij električne števe. Letošnje pošiljke bodo dosegle že šte-

vilko 25.000 kosov, kar je pri konkurenci domače proizvodnje in na Finskem že uveljavljene trdke Siemens precejšen uspeh. „Dosegamo tudi solidne cene,“ so povedali pri Iskri. „Ne kot nekdanj, ko smo na zahodno tržišče samo zato, da bi dobili devize, prodajali pod ceno.“ Iskrini števci so na Finskem

že priznani, vseeno pa je trgovska hiša Hankij povabila naročnike, da si ogledajo tudi proizvodnjo in se seznanijo s tehnologijo izdelave števcov. Zaupanje je pač zelo pomembno. In rezultat obiska? Strah, da z Balkana prihajajo le obrtniški izdelki, je odpadel. Pošiljke na Finsko bodo v naslednjem letu še večje.

V POLEMIKI S SINDIKATI

Skupna seja samoupravnih organov treh elektrogospodarskih podjetij

Člani delavskih svetov Savskih elektrarn iz Ljubljane, Termoelektrarne Šoštanj in Termoelektrarne Trbovlje so na zadnji skupni seji – bila je 23. marca, udeležili pa so se je tudi nekateri poslanci republiškega in gospodarskega zbora Skupščine SR Slovenije – razpravljali o družbenem dogovoru o elektrogospodarstvu ter o pripravi predloga o samoupravnem sporazumevanju v elektrogospodarstvu ter o novi organizaciji elektrogospodarstva.

Tako predstavniki elektrogospodarstva kot tudi republiški poslanci so v razpravi poudarili, da smo pred leti prehitro razbili povezanost slovenskega elektrogospodarstva, za kar pa elektrogospodarstvo ne more prevzeti krivde. Zato so se vsi trije delavski sveti zavzeli za čimprejšnji podpis družbenega dogovora o elektrogospodarstvu. Zadnji predlog družbenega dogovora, ki ga je pripravil Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, je po mnenju članov delavskih svetov vseh treh elektrogospodarskih podjetij in drugih udeležencev skupne seje sprejemljiv.

Razpravljalci so polemizirali s stališčem republiškega sindikalnega sveta, da se mora elektrogospodarstvo integrirati, če želi, da bodo sindikati sodelovali pri razpisu družbenega dogovora o elektrogospodarstvu. Ni dvoma, smo slišali na seji v Velenju, da je treba v Sloveniji čimprej zagotoviti optimalizacijo tako proizvodnje kot prodaje električne energije, pri tem pa je vendarle treba proučiti, katera je najprimernejša oblika organiziranosti elektrogospodarstva

Slišati je bilo celo mnenje, da v sedanjem času, ko gre predvsem in najprej za doseg vsebinske povezanosti slovenskega elektrogospodarstva, ni najbolj pametno, predpisovati kakšna naj bo oblika organiziranosti slovenskega elektrogospodarstva.

Ob obravnavi nekaterih izhodišč za oblikovanje samoupravnega sporazuma v elektrogospodarstvu pa je prevladalo mnenje, da je treba izhajati iz obstoječih tehnoloških odnosov ter zagotoviti enakoopravno sodelovanje elektrogospodarskih podjetij tako pri oblikovanju kot pri izvajanju politike. Samoupravni sporazum mora postati osnova za dosledno izvajanje družbenega dogovora o elektrogospodarstvu, njegov namen pa je urediti odnose znotraj elektrogospodarstva ter doseči tako organiziranost elektrogospodar-

stva, ki bo zagotavljala tehnično in ekonomsko optimalnost.

Samoupravnemu sporazumu o združenem delu, to je o združitvi proizvodnje in prodaje električne energije, ki sta ga pred letom sklenila samoupravna organa Savskih elektrarn in Termoelektrarne Šoštanj, se je zdaj pridružila še Termoelektrarna Trbovlje. Ker je samoupravni sporazum o združenem delu eden od načinov, kako naj bi bilo v prihodnje organizirano elektrogospodarstvo, so delavski sveti Savskih elektrarn, Termoelektrarne Šoštanj in Termoelektrarne Trbovlje sklenili, naj strokovne službe do konca maja letos pripravijo skupne predloge o usklajenosti organizacije dela, o usklajenosti stroškov proizvodnje, o ureditvi odnosov s poslovnimi partnerji itd. M. L.

Našli so ključ dobrega gospodarjenja

V velenjskem trgovskem in proizvodnem podjetju »ERA« so uveljavili zanimiv sistem nagrajevanja

V velenjskem trgovskem in proizvodnem podjetju »ERA« so pred časom uveljavili svojstven sistem nagrajevanja. Za vsako poslovalnico izdelajo mesečni in letni plan prometa, od tega namenijo določen odstotek za akontacijo osebnih dohodkov. Vsa delovna mesta so ovrednotena s točkami, pri čemer so upoštevali tako delovno sposobnost kot leta službe posameznika. Na ta način izračunajo tudi akontacijsko vrednost točke. Razliko do sprejete maksimalne vrednosti točke – če je bila dosežena, izplačajo po zaključ-

nem računu.

Sistem nagrajevanja v velenjskem trgovskem in proizvodnem podjetju »ERA« ne temelji izključno na prometu, pač pa predstavlja osnovo za oblikovanje sklada za osebne dohodke razlika v ceni in izredni dohodek enot, kar vse tvori skupen dohodek posamezne enote. Za vse enote so določeni tudi stroški, stalni in gibljivi.

Skupni dohodek enote, zmanjšan za stalne in gibljive stroške, predstavlja ostanek čistega dohodka enote. Ostanek čistega dohodka, ne

upoštevaje pri tem super rabate in variabilne stroške, pa je razlika čistega dohodka, na kateri so udeležene poslovalnice z določenimi odstotki. Samopostrežne trgovine, na primer, so udeležene s 50 % na tako ugotovljeni razliki čistega dohodka, klasične trgovine s 60 do 77 %, industrijske prodajalne pa s 34 %.

Vsak mesec zaseda v velenjskem podjetju »ERA« odbor za medsebojna razmerja in pregleduje doseganje osebnih dohodkov. Če bi posamezna enota dosegla le minimalno vrednost točke, bi poslovanje v tej

enoti podrobno proučili in ugotovili vzroke ter sprejeli ukrepe za odpravo slabosti.

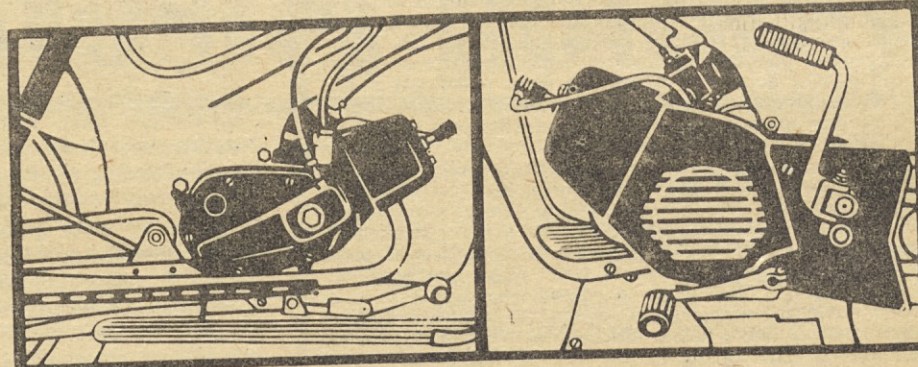
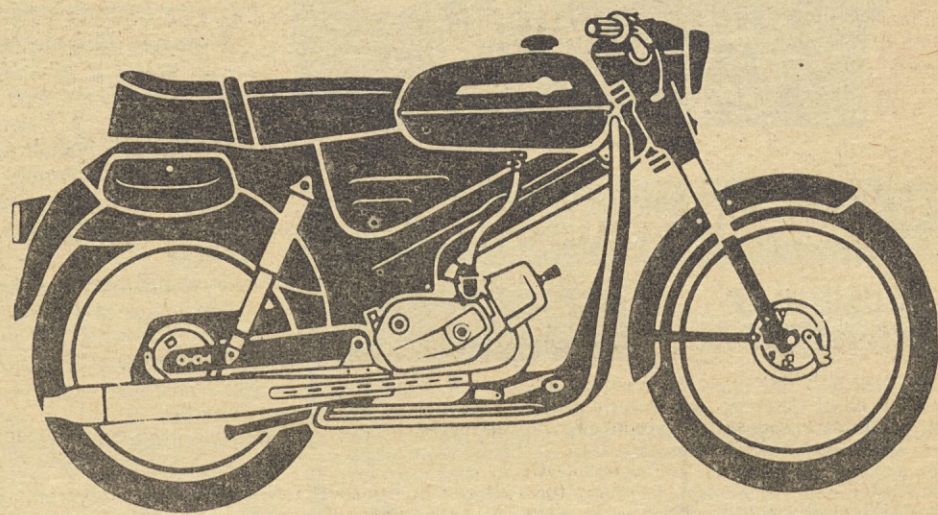
V velenjskem podjetju »ERA« po enotah sproti zasledujejo tudi zaloge blaga in ugotavljajo koeficiente obračanja zalog. Da ne bi prišlo do večjih zalog, namenijo posamezne enote del dohodka za primer, ko je treba izdelkom znižati cene.

Sistem nagrajevanja v velenjski »ERA« omogoča, da si lahko vsak delavec ob koncu meseca izračuna svoj osebni dohodek. Ponekod na začetku niso dosegli predvidene

vrednosti točke, vendar so kmalu ugotovili, kje je »ključ« za to. Sistem nagrajevanja spodbuja enote k boljшему poslovanju, k ustvarjanju večjega prometa in tudi večjega dohodka. (vš)

NOV COLIBRI 3,5 KS

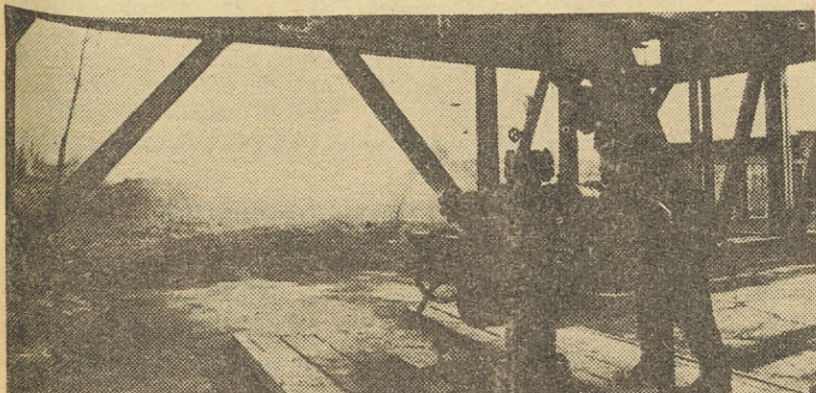

COLIBRI 14-VN
ODLIKUJEJO MOČ, HITROST, PROŽNOST,
NIZKA PORABA GORIVA,
ŠTIRISTOPENJSKI MENJALNIK
IN ŠE DRUGE IZBOLJŠAVE
PREVERITE SAMI COLIBRI 14-VN!

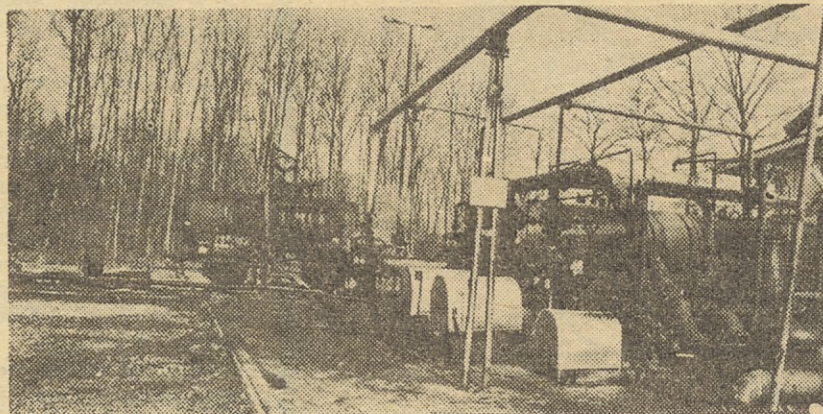
TOMOS-KOPER

V OBJEKTIVU

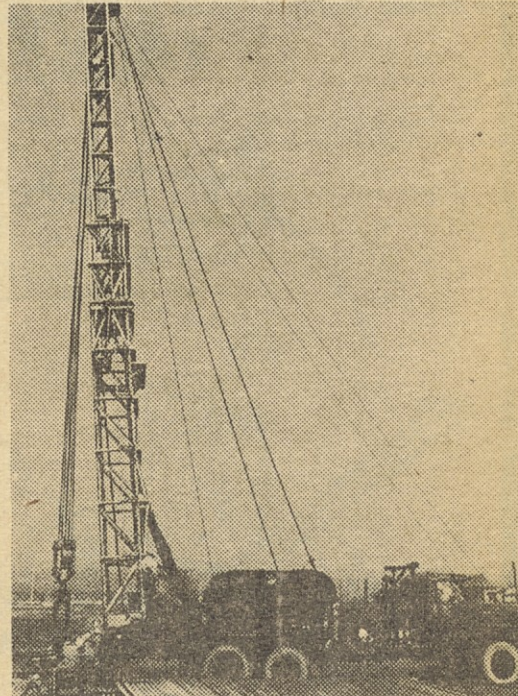
Nafta priteka od drugod

Ena od vrtin, iz katerih prihaja zemeljski plin. Včasih, takoj ko so začeli z nafto, so ga spuščali v zrak. Danes ga znajo zelo koristno uporabiti

Težko kurilno olje odvažajo iz rafinerije v cisternah, kar ga seveda ne porabijo sami

Kadar iz vrtnice preneha teči nafta, včasih privre vroča voda. V Petišovcih že imajo bazen in hoteli so še tople vode, a pritekla je nafta. Sedaj raziskujejo, če morda niso odkrili novega nahajališča

PODOBE NAŠEGA ČASA

— Kaj pravi teren, Štefan?

— Ljudje zelo ugodno ocenjujejo predloge, ki se nanašajo na politične in ekonomske spremembe.

ustvariti razmere, da bodo sankcije ekonomske, ne pa administrativne, ne!? Naprej!

— Ljudi vznemirja samovoljno dviganje cen v trgovinah in sprašujejo se, kako je mogoče, da se tako malo spoštuje naša vlada, ki je cene zamrznila in če sploh kaj velja, kar se pri nas sklone, tovariš šef.

— Ali se veliko ljudi tako sprašuje?

— Veliko!

nega razlikovanja in stališča o njih obravnavali tudi v samoupravnih organih delovnih organizacij in krajevnih skupnosti ter da se bodo skupaj s sindikati in ZMS zlasti v samoupravnih organih delovnih organizacij angažirali ter da jim bo sledila ustrezna akcijska aktivnost. Je treba reči še kaj več?

— Ne, nič več, tovariš šef! S tem je vse rečeno!

— Je še kaj drugega?

V AKCIJO

Vendar menijo, da bi se morali ukrepi na gospodarskem področju hitreje sprejemati, saj sedaj vsi v gospodarstvu samo čakajo na zakonsko ureditev posameznih vprašanj, tovariš šef.

— Aha, čakajo. Pa ni prav, da čakajo! Treba je iti v akcijo. Kaj se nismo tako dogovorili?! Naprej!

— Veliko nerazpoloženja je čutiti zaradi pretirano visokega uvoza v mesecu januarju in februarju in sprašujejo, kdo je odgovoren za tak uvoz in kakšne bodo sankcije proti ljudem, ki so ga povzročili, tovariš šef.

— Kdo je odgovoren in sankcije, glej, glej?! Dobro se ve, kdo je odgovoren, kaj se zdaj delajo! Za sankcije pa je jasno kot beli dan, da jih bodo trpeli tisti, ki brezglavo uvažajo. Treba pa je, kot smo se dogovorili, jasno,

— Ne poznam drugega zdravila, Štefan, kot akcijo. Komunisti, sindikalni funkcionarji in drugi delovni ljudje, je treba reči, so se dolžni v delovnih sredinah boriti proti raznim odklonom in ekscesom, ki izhajajo iz neupoštevanja sprejetih družbenih norm o delitvi in nagrajevanju ter tudi proti ostalim pojavom korupcije, podkupovanja in neupravičenega bogatenja. Take primere so dolžni javno obravnavati in jih posredovati v obravnavo in postopek pristojnim občinskim upravnim organom. Vse konkretne primere, ki so že bili obravnavani na dosedanjih sejah, morajo ponovno obravnavati na terenu in v organizacijah, iz katerih so prizadeti člani, in na sejah različnih častnih razsodišč. Dolžni so tudi zagotoviti, da bodo probleme social-

— Običajna dnevna pošta. No, ena anonimka...

— Že spet!? Kaj piše?

— Kako to, da je postal v tovarni „Importex“ direktor vaš nečak, ne pa oni drugi, ki ima strokovne kvalifikacije?

— A tako, s tem bi me radi minirali? No, ne bodo mi prišli do živega. Prvič, naš Milan še malo ni brez soli v glavi. Drugič, je prav, da je na takšen položaju preverjen kader, ne pa kdorkoli. In tretjič, kar je glavno, je tudi naša kadrovska politika v zunanji trgovini sestavni del sedanje akcije, ne?

— Seveda je, tovariš šef!

— No, vidiš! Sicer pa naj kar pešajo, ne bom raziskoval. Glavna zahteva časa je akcija, ne pa zaplotniško nerganje, ne!? VINKO BLATNIK

NAROČILNICA

Naročamo izvodov brošure z gradivom za javno razpravo o spremembah Ustave SFRJ na naslov

Račun bomo poravnali takoj po prejemu brošur.

Žig

Podpis

Cena brošure: 13,50 dinarjev.

Opomba: Izpolnjeno naročilnico pošljite na naslov:

ČZP »DELAVSKA ENOTNOST« — Ljubljana, Dalmatinova 4/II.

PREPOVED NOČNEGA DELA MLADOLETNIKOV V HRASTNIŠKI STEKLARNI

Odslej podnevi

Proizvodni proces v hrastniški steklarni je v primerjavi z drugimi delovnimi organizacijami dokaj zapleten in čeprav so zadnja leta modernizirali nekatere obrate in uvedli celo avtomatsko proizvodnjo nekaterih vrst embalažnega stekla, se doslej niso mogli izogniti številnim postranskim delom v zvezi z odnašanjem gotovih izdelkov in drugim podobnim opravilom, kjer je potrebno veliko nekvalificiranih ali samo priučenih delavcev.

Spričo tega, da obratujejo v Steklarni v treh izmenah, so se vsake tri tedne zvrstili na nočnem delu tudi mladoletniki, med 16. in 18. letom starosti, ki bi sicer morali delati samo podnevi. V podjetju so bili tako rekoč prisiljeni obiti zakon o delovnih razmerjih ali pa se

sploh odreči zaposlovanju mladoletnikov. Toda v tem primeru bi ostalo okrog 170 mladih ljudi brez dela pa tudi brez večjih možnosti za zaposlitev v drugih hrastniških podjetjih.

Družbenopolitične organizacije, predvsem sindikati so nekajkrat razpravljali o teh vprašanjih in si prizadevali najti izhod. Kaže, da so ga naposled le našli. Vsi tisti mladoletniki, ki

nih mestih zaposlili nekoliko starejše vrstnike ali pa bodo delno spremenili tudi sam proizvodni proces. Še vedno pa se v Steklarni ne morejo izogniti nočnemu delu žensk, vendar so se tudi v zvezi s tem odločili za nekatere bistvene spremembe, ki jih nameravajo izvesti še letos.

Na predlog mladinske organizacije in osnovne organizacije

1 3 5 7 9 11 13 15 17 19 21 23 25 27 29 31

EXCORRADO

TONIC WATER

Umetna brezalkoholna pijača z dodatkom kinina — Hraniti v temnem in hladnem prostoru (10°C) — vsebina 0,2 l — Sladkor 10% — Uporabnost 6 mesecev — Proizvaja Agraria Koper

I II III IV V VI VII VIII IX X XI XII

bodo letos izpolnili 17. leto starosti, bodo sicer še morali na delo ponoči, vsem drugim pa bodo omogočili delo samo podnevi. Bodisi, da jih bodo porazdelili v druge delovne enote in na njihovih prejšnjih delov-

sindikata podjetja bodo vsi mladoletni zaposleni imeli poslednjajmanj 21 dni letnega dopusta. V Steklarni so v zvezi s tem spremenili nekatera določila statuta podjetja in drugih samoupravnih dokumentov. —m—

ŽALEC

V žalski občini so stekle priprave na občinsko konferenco samoupravljalcev. Konferenca bo predvidoma sredi aprila v Žalcu. Trije pododbori — za družbene dejavnosti, za industrijo in za kmetijstvo — so že začeli pripravljati potrebno gradivo za konferenco.

M. B.

DRAVOGRAD

V dogovoru z RS ZSS so v Dravogradu sklicali za 2. april skupno sejo predsedstev občinskih sindikalnih svetov Dravograd, Radlje, Ravne in Slovenj Gradec. Na seji bodo vodstva sindikatov podrobneje spregovorila o samoupravljanju v delovnih organizacijah na Koroškem po uveljavitvi ustavnih in zakonskih sprememb.

MLADI IZ ŠALEŠKE DOLINE V PRIPRAVAH NA II. KONGRES SAMOUPRAVLJALCEV JUGOSLAVIJE

O pogledu mladih

V Velenju je bila problemska konferenca občinske organizacije Zveze mladine na temo: »Pogled mladih na samoupravno dogovarjanje in odločanje«

V pripravah na II. kongres samoupravljalcev Jugoslavije, ki bo maja v Sarajevu, se je predsedstvo Občinske konference ZMS Velenje odločilo za organizacijo problemske konference, na kateri naj bi mladi samoupravljalci iz Šaleške doline povedali, kaj mislijo o samoupravnem dogovarjanju in odločanju. Ker je bilo gradivo, ki je bilo predloženo udeležencem problemske konference, dokaj splošno, se razprava ni kdo ve kako razvila. Pa vendar je bilo le slišati nekaj konkretnih misli mladih Velenčanov o samoupravnem dogovarjanju in odločanju. Omenimo naj v tej zvezi eno od osrednjih ugotovitev, da je tudi v občini Velenje v samoupravnih organih delovnih organizacij malo mladih. Vendar mladi samokritično dodajajo, da so za takšno stanje krivi tudi sami. Organizacije in člani Zveze mladine „odpovedo“ predvsem v fazi evidentiranja kandidatov za samoupravne organe, pa tudi pozneje si vse premalo prizadevajo, da bi poskrbeli za uveljavitev mladih povsod tam, kjer delajo. Sicer pa se mladi, kot tudi dokaj samokritično ugotavljajo v Velenju, premalo vključujejo tudi v razreševanje problemov znotraj posameznih delovnih organizacij, pa tudi v okviru občine.

V Velenju poudarjajo, da bi morali v prihodnje sodelovati v samoupravnem procesu vsi zaposleni, tudi vsi mladi. Zato bi bilo treba izboljšati informiranost, pogosteje sklicevati zbere kolektivov ter ustvarjati tudi sicer stalno možnost za sodelovanje v razpravi, seveda računajoč na to, da bodo gradivo in predlogi pripravljani kar najbolj strokovno. Nedvomno bi se ob taki praksi izboljšalo tudi delo tistih mladih, ki so izvoljeni v samoupravne organe.

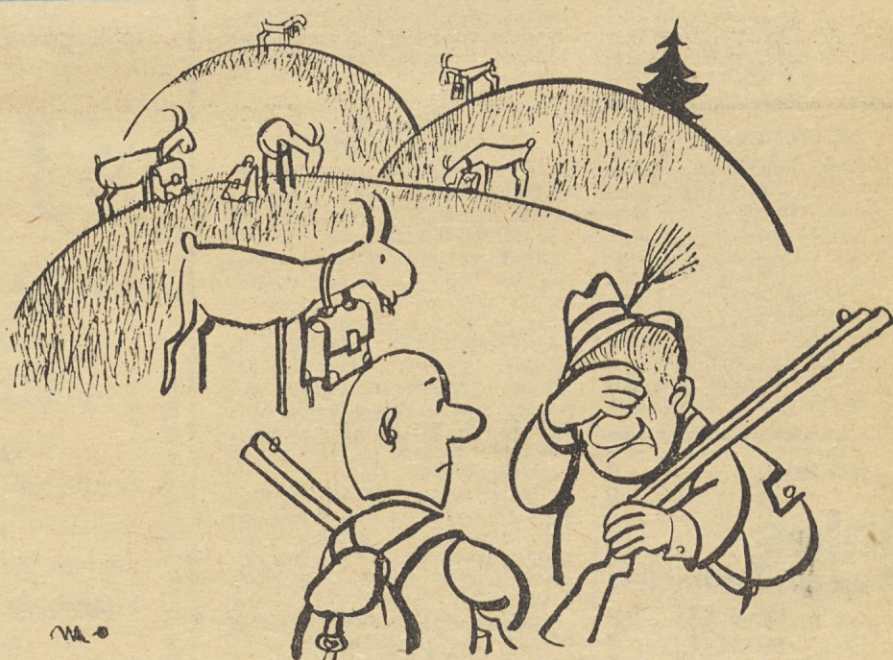
In končno v Velenju menijo, da se samoupravljanje ne konča, ko se konča delo v delovni organizaciji. Pomembno je sodelovanje pri razre-

ševanju problemov okolja, v katerem mladi živijo. Bolj se bodo mladi vključevali v razreševanje te problematike, hitreje bodo rešeni tudi problemi, ki pa zagotovo težijo tudi mlade.

Omenimo naj še, da si velenjsko občinsko vodstvo Zveze mladih v zadnjih mesecih prizadeva, da bi poskrbelo za poglobljeno izobraževanje mladih, s čimer bi ustvarili možnost za uspešnejše delo mladih v samoupravnih organih oz. za vključevanje mladih v te organe.

Pred dnevi so končali s seminarji, v okviru katerih so govorili o medsebojnih odnosih v delovni organizaciji, o prostem času in rekreaciji, nadalje o dohodku delovne organizacije, gospodarjenju, upravljanju ter o družbeno političnih organizacijah v delovnih organizacijah. V naslednjih dneh se bodo udeleženci seminarjev podrobneje seznanili z delovno organizacijo, potem pa bodo aktivni ZMS sklicali problemske konference o kadrovski politiki ter o telesni kulturi in rekreaciji. (vš)

IZ DISKOTEKE DE — LETO 1961

GODNI ZA ODSSTREL

— Jaz nimam srca, da bi mogel pritisniti — pa naj še malo rotirajo

Tako kot številne delovne organizacije pri nas ima tudi Tovarna verig iz Lesc precejšnje težave z modernizacijo svojega strojnega parka.

Problemi in težave so najrazličnejšega izvora.

Pred časom so na primer uvozili nov prepotreben kovaški stroj. No, do tu je šlo ...

Zataknilo pa se je na carini, ki je ugotovila, da ne gre za kovaški temveč za stiskalni stroj, kar je vse skupaj seveda postavilo v čisto drugačno luč.

Predstavniki kolektiva so se pritožili na carino v Beograd. Po mesecu dni čakanja so v Beogradu ugotovili, da so se njihovi kolegi malce uštelili in da gre res za kovaški stroj, kot so to trdili v Tovarni verig.

Zakasneta dobava je povzročila kolektivno v Lescah veliko materialno škodo. Carina bo seveda morala vsaj delno plačati svojo napako, izgube pa v celoti ne bo mogel nihče pokriti.

Saj je tudi žakelj, s katerim razpolaga carina, v bistvu družbeni žakelj, kar z drugimi besedami pomeni, da bo škoda ostala nepovrnjena. —a.

RAZGOVOR Z DOLFKO BOŠTJANČIČ, ČLANICO REPUBLIŠKEGA SVETA ZSS PRED PLENUMOM

Sindikati za povišanje otroškega dodatka

Letos januarja je predsedstvo republiškega sveta ZSS na izredni seji razpravljalo o nekaterih stališčih in nalogah sindikatov ob devalvaciji dinarja. Ob tem so ponovili že znano stališče sindikatov Slovenije, da je treba preprečevati prehitro naraščanje cen osnovnih proizvodov za zadovoljevanje življenjskih potreb zaradi tega, da bi zaščitili minimalno življenjsko raven prebivalcev. Istočasno so tudi poudarili, da je treba proizvajalcem teh proizvodov nadomestiti razliko v ceni. Na tej izredni seji so se zedinili, da so za zaščito življenjske ravni delavcev, ki imajo nizke osebne dohodke, potrebni ukrepi, ki bi delovali diferencirano. Sklenili so tudi, da bo treba zlasti na raznih področjih skupne potrošnje povečati diferencirano beneficiranje, če bi se življenjski stroški bistveno zvišali. O tem in o konkretnih ukrepih sindikatov smo se pogovarjali z Dolfko Boštjančič, članico RS ZSS.

Na dnevi red plenuma, ki bo 6. aprila, je predsedstvo RS ZSS uvrstilo tudi zahtevo sindikatov, da se zaradi podražitev mleka povišajo otroški dodatki. Zakaj se je predsedstvo odločilo dati to na plenum?

Na januarski izredni seji predsedstva je bilo sprejeto stališče, da bomo, če pristojni organi ne bodo sprejeli našim stališčem ustreznih odločitev, sindikati odločno zahtevali ukrepe, s katerimi bo za vsak pomembnejši premik v naraščanju življenjskih stroškov zagotovljena možnost zaščite materialno najbolj ogrožene kategorije prebivalstva. Takrat sta komisija za življenjske in delovne pogoje in komisija za ekonomske odnose pri RS ZSS tudi dobili nalogo, da spremljata dogajanja na področju gibanja cen in ob premiku cen bistvenih življenjskih artiklov opozorita predsedstvo RS ZSS na nastalo situacijo in predlagata ukrepe.

Kaj sta omenjeni komisiji od januarja do danes ugotovili? Ugotovili sta marsikaj in tudi ugotavljata, saj cene življenjskih

skim stroškom vztrajno naraščajo. Ker pa to pot govorimo o podražitvi mleka, ki kot osnovna življenjska potrebščina izrecno prizadene družine, ki dobivajo otroški dodatek, to je družine z nizkimi dohodki, smo bili prisiljeni intervenirati najprej ob tem problemu.

V letu 1970 je bilo v Sloveniji 105.842 upravičencev na otroški dodatek, ki ga je prejelo 205.265 otrok. V letu 1971 bo predvidoma prejelo otroški dodatek okrog 102.000 upravičencev za približno 200.000 otrok, torej manj kot lani, ker je bil cenzus za prejemanje otroškega dodatka od lanskih 640 din letos zvišan na 760 din mesečnega dohodka na člana gospodinjstva. Analiza prejemnikov otroškega dodatka v Sloveniji za leto 1970 je pokazala, da je samo 36,1% družin, ki prejemajo otroški dodatek, takih, da sta zaposlena oba starša. Iz iste analize sledi, da ima kar 45,5% vseh upravičencev do otroškega dodatka manj kakor 350 dinarjev mesečnega dohodka na družinskega člana.

Podatki so vse prej kot razveseljivi in neizpodbitno je, da vsakršno povišanje cen življenjskih potrebščin zlasti pa še povišanje cen mleku, ki je osnovno živilo otrok, resnično prizadene življenjsko raven socialno šibkih družin z otroki.

Predlagate povišanje otroškega dodatka na 100 dinarjev za otroka. Zakaj?

Praden odgovorim na konkretno zastavljeno vprašanje, naj povem tole: otroški dodatek znaša sedaj za prvega otroka 70 dinarjev in za vsakega naslednjega 95 dinarjev na mesec — seveda ob že zgoraj povedanem cenzusu. Podražitev mleka se gibljejo med 0,35 do 0,40 dinarja za liter mleka. Ker strokovnjaki pravijo, naj bi vsak otrok popil povprečno en liter mleka na dan, pomeni ta podražitev mesečno na enega otroka povečanje izdatkov za mleko okrog 12 dinarjev. Ker pa moramo računati tako s potrebami kot z realnimi možnostmi, smo zahtevali linearno povečanje otroškega dodatka za 10 dinarjev, in sicer že pri izplačilih za 1. april 1971.

S svojim sklepom hočemo doseči, da bi s tem povišanjem nadomestili podražitev mleka

vsaj v družinah, ki imajo pravico do otroškega dodatka.

Za otroške dodatke je bilo v letu 1971 planiranih 197 milijonov dinarjev. Od kod naj bi dobili sredstva za povišanje otroškega dodatka?

Komisiji sta ugotovili, da sklad otroškega dodatka oziroma skupnost otroškega varstva Slovenije iz sprejete stopnje nimata sredstev za takšno povečanje otroškega dodatka. Zato je sindikat v svoji zahtevi o povišanju otroškega dodatka obvestil tudi skupščino SRS z namenom, da zagotovi potrebna sredstva. Izračunali smo tudi, da bi bilo potrebno za to od januarja do konca leta približno 18 milijonov dinarjev.

Od kod pa naj bi ta sredstva dobila Skupščina?

Ena od možnosti je dotacija republike. Morda iz dohodka od obdavčitve porabe sredstev skladov skupne porabe. To je samo ena od možnih variant, ki se je porodila ob razmišljanju, od kod sredstva. Vendar ta misel ni naključje, kajti sindikati že dve leti opozarjajo, da bi se morali davki od porabljenih sredstev iz skladov skupne porabe vračati v družbeni standard in da bi morali ta sredstva uporabljati za obvladovanje socialne politike, se pravi ob podobnih primerih, kot je sedaj podražitev mleka. Kajti delavci v Zvezi sindikatov Slovenije se nenehno srečujemo z občutki članov sindikata, sindikalnih delavcev iz občin in delovnih organizacij zavoljo tega, ker je republika z zakonom določila, da se sredstva iz obdavčitve skladov skupne porabe dajejo za intervencije v gospodarstvu. Intervencije v gospodarstvu pa so lahko zelo širok pojem.

Ni se podražilo le mleko, dražijo se tudi ostale življenjske potrebščine. Kako in kdaj bodo sindikati reagirali na to?

Člani predsedstva RS ZSS so, kot že rečeno, dali komisiji za življenjske in delovne pogoje in komisiji za ekonomske odnose nalogo, da sproti spremljata pojave podražitev in tudi sproti ocenjujeta posledice. Hoteli ali ne, bodo člani plenuma RS ZSS ob razpravi o podražitvi mleka in ob zahtevi za povišanje otroškega dodatka spregovorili tudi o drugih problemih. Dogodki bodo pokazali potrebo reagiranja sindikatov in sproti bomo obveščali javnost o tem. —ar

Odgovornost na zatožni klopi

Dosedanje uresničevanje gospodarske in družbene reforme je razkrilo vrsto pomanjkljivosti v našem gospodarskem in političnem življenju, med njimi tudi glavno: preveliko toleriranje kršitev odgovornosti pri izvrševanju družbenih nalog in funkcij. Za reformo leta 1965 so naši politiki uspeli navdušiti večino delovnih ljudi, ki so trdno verjeli v njen uspeh in vložili vse svoje sile v njeno uresničitev. Kmalu nato pa so politična vodstva, skupščine ter drugi najvišji upravni in samoupravni organi začeli popuščati pritiskom na področjih izvenogospodarske porabe, tako da je bilo gospodarstvo vedno manj sposobno uresničevati smotre reforme. Sedaj, ko se ponovno lotevamo uravnovešenja gospodarstva, pa postaja vse bolj jasno, da je prišlo do „kize zaupanja“. Zastavlja se torej vprašanje, kako to krizo odpraviti.

Odgovor se kar ponuja: v ekonomski in politični sistem bi morali vgraditi takšne elemente, ki bodo razvijali odgovoren odnos do dela in zmanjšali možnost za uveljavitev osebnih ali drugih ožjih interesov. Sama moralna odgovornost ne zadošča: opredeliti in zaostri moramo tudi materialno odgovornost.

Vprašanje odgovornosti je v različnih programih stabilizacije vse premalo opredeljeno, razen tega pa ni skoraj nič napisanega o tako imenovani politični odgovornosti. Vse preveč smo zato usmerjeni k iskanju opravičil za nastale probleme v objektivnih težavah. Osebna odgovornost v naši družbi ni sankcionirana, niti pravno niti ekonomsko. Gre zlasti za osebno odgovornost nosilcev odgovornih funkcij v delovnih organizacijah ter v predstavniških in izvršilnih organih družbenopolitičnih skupnosti. Nosilci odgovornih funkcij se v večini primerov skrijejo za samoupravo ali politične organizacije in tako za svoje predloge in iniciative skoraj nihče ne nosi odgovornosti pred kolektivom ali javnostjo.

Neodgovornost pri opravljanju gospodarskih in družbenih funkcij je torej po mnenju delovnih ljudi glavni krivec za neuspeh prve reforme. Poleg te sodbe je med ljudmi slišati še mnenje, da bi ob doslednem spoštovanju odgovornosti že s pomočjo sedanje zakonodaje lahko marsikaj uredili. V prihodnje pa je odgovornost posameznikov kakor tudi organov vsekakor treba zakonsko sankcionirati, če ne ne bo reda v naši družbi.

Laško postaja velik rehabilitacijski center

Rehabilitacijski center bodo v Laškem razvijali postopoma ● Aprila bodo napravili prvi korak pri uresničevanju razvojnega programa ● Nov rehabilitacijski objekt bo dograjen v naslednjih dveh letih

Mestece ob Savinji, znano po pivu in zdravilišču, bo kmalu postalo zatočišče mnogih ortopedskih bolnikov tudi iz Evrope. Ta misel ni preveč optimistična, kajti potrebe po rehabilitacijskih centrih so vse večje. Že sedaj pa v Laško vsak dan prihajajo ponudbe tudi iz tujine. Žal, jih sedaj v zdravilišču zavračajo, kajti gostom ne morejo nuditi udobja, samo zdravilna voda in odlična fizioterapija pa sta za tuje goste premalo. S tem, da odklanjajo ponudbe tujcev, pa izgubljajo tudi sredstva, ki bi jih še kako potrebovali. Vendar v Laškem računajo, da to ne bo več dolgo. Člani kolektiva zdravilišča so na referendumu sprejeli nov

razvojni načrt, ki ga bodo začeli uresničevati letos aprila.

Kredite za izvajanje programa jim je že lani odobrila Jugobanka. Najprej bodo začeli graditi zgradbo, v kateri bo termalni bazen z osvetljenim dnom, tako da bodo bolniki lahko opazovali svoje gibe. Uredili bodo nove kabine, prostore za moško in žensko suho in mokro masažo itd. Posebnost v novi zgradbi bosta kabini s hidravličnimi dvigali za najtežje bolnike. V novem prostoru bodo zgradili še jedilnico za 200 gostov, kavarino in bar-točilnico. Nad kopalniščem in gostinskimi prostori bo nova fizioterapija, nato pa v treh nadstropjih sobe, v katerih bo 150 postelj.

Vrednost novega objekta bo okrog dvajset milijonov dinarjev. Potrebne načrte že imajo in še ta mesec bodo tudi že oddali dela.

Uresničitev prve faze razvoja zdravilišča pomeni za Laško veliko pridobitev. Vendar s tem še ne bo vse rešeno. Bolniki bodo sicer imeli potrebno udobje, vendar pa bo treba misliti tudi na tiste, ki jih bodo obiskovali. Zato naj bi v drugi fazi zgradili med bencinsko črpalko in zdraviliščem nov hotel, ob njem pa še olimpijski pokriti bazen.

V tretji fazi nameravajo zgraditi nov most preko Savinje ob zdravilišču, na drugi strani reke pa naj bi bili športno-rekreacijski prostori in odprt plavalni bazen.

Čeprav sta druga in tretja faza šele prihodnost, v Laškem že sedaj iščejo soinvestitorje. V programu imajo sicer zapisano, da bi vse tri faze dokončali v tridesetih letih, nič pa ne bi škodovalo, če bi se vse to dalo uresničiti že prej.

Razvoju rehabilitacijskega centra bodo morali Laščani prilagoditi tudi turistične, gostinske, trgovske in obrtne dejavnosti. V mestu bodo morali misliti na nizke pločnike, na široke vhode v restavracije,

trgovine in v druge prostore, da se jih bodo lahko posluževali tudi bolniki na vozičkih. Če bodo vse to uresničili v tridesetih letih, je danes težko reči, razveseljivo pa je, da imajo take načrte že izdelane. Imajo pa tudi termalno vodo, kader, primerno lokacijo in veliko dobre volje.

M. B.

● KOPER

V Mehanotekni so opredelili informiranje v statusu kot pravico in dolžnost delavca. Imenovali so samoupravni organ, ki odgovarja za vsa področja informiranja pa tudi za izdajanje internega časopisa. Odbor za informiranje si je tudi s programom dela opredelil naloge, med katerimi je bila najvažnejša dobiti ustreznega strokovnjaka, ki bi urejal interni časopis. Sedaj je to mesto prevzel delavec podjetja, ki se že dalj časa aktivno ukvarja z vsebino in metodami informiranja. Tako bo po skoraj štiritletnem premoru v naslednjem mesecu končno prišel interni časopis „Mladi proizvajalec“ ponovno med delavce, ki so ga takrat, ko je še izhajal, zaradi zanimive vsebine vedno težko pričakovali. Tedaj je bil tudi med najboljšimi v Sloveniji. In nikakršnega dvoma ni, da ne bi bil tudi sedaj zanimiv, aktualen in da ga delavci ne bi sprejeli kot svojega. To pa pomeni, da bodo morali tudi sodelovati z njim. K. C.

VELEBLAGOVNICA

nama

- priporoča potrošnikom hiter, sodoben in cenen nakup vseh potrebščin za sebe, za družino, za dom in za gospodinjstvo
- potrošnikom nudi blago na obročna odplačevanja
- za tuje kupce je v hiši menjalnica

LJUBLJANA

Potrošniki lahko izbirajo blago v poslovalnicah:

TRGOVSKA HIŠA, Ljubljana, Tomšičeva 2

BLAGOVNICA S STANOVANJSKO OPREMO,

Ljubljana, Wolfova 1

KONFEKCIJA ELITA, Ljubljana, Čopova 7
BLAGOVNICA NAMA, Škofja Loka
BLAGOVNICA NAMA, Kočevje

Zadovoljivo

Industrija slovenjgraške občine je do konca februarja, v primerjavi z letom 1970, povečala realizacijo za 37 % ● Najuspešnejši v Lesno industrijskem podjetju, Fecru in Preventu

Lani se je v Mislinjski dolini industrijska proizvodnja povečala za nadaljnjih 21 %. Za letos so napovedovali nekoliko umirjenejšo rast, saj računajo, da se bo družbeni proizvod povečal za okrog 17 %, vse pa kaže, da bodo predvidevanja močno presežena.

V prvih dveh mesecih letos so industrijske delovne organizacije iz občine Slovenj Gradec dosegle kar za 37 % večjo realizacijo, kot leto dni pred tem. To občutno povečanje realizacije je nedvomno odraz večjega uveljavljanja gospodarstva Mislinjske doline na domačem kot tujem tržišču, nadalje večje intenzivnosti gospodarjenja v nekaterih delovnih organizacijah ter pospešene modernizacije proizvodnje.

Industrija občine Slovenj Gradec je dosegla lani okrog 165 milijonov dinarjev realizacije, v prvih dveh mesecih tega leta pa blizu 31 milijonov dinarjev. Največje povečanje realizacije v primerjavi s prvima dvema mesecema 1970 beležijo v Lesno industrijskem podjetju, in sicer kar za 90 %, nadalje v tovarni Fecru (66 %), v Preventu, Tovarni meril in Tovarni usnja, le v Novi opremi povečujejo realizacijo za komaj 3 %.

V Lesno industrijskem podjetju Slovenj Gradec s prodajo izdelkov na začetku leta niso imeli težav. Februarja pa je bil nad predvidevanji tudi izvoz. Če bi bilo na voljo več železniških vagonov, bi prodali še več izdelkov. V Fecru dosega zadovoljive poslovne rezultate predvsem na račun kovačnice, kjer so z večjimi serijami močno povečali produktivnost.

V nekaterih delovnih organizacijah, kot v Tovarni usnja Slovenj Gradec in v Fecru zatrjujejo, da bi dosegli še ugodnejše proizvodne uspehe, če ne bi imeli težav okrog oskrbe z reprodukcijskim materialom, tako z domačim kot s tistim iz uvoza.

Do konca februarja je slovenjgraška industrija odpremila na tuja tržišča za blizu 200.000 dolarjev izdelkov. Polovico vrednosti celotnega izvoza je ustvarila Tovarna usnja, dobro pa so se odrezali tudi v Tovarni meril Triso in v Lesno industrijskem podjetju. Le iz Fecra letos še niso izvažali.

(an)

GOSPODARJENJE V ZASAVSKIH RUDNIKIH

S prodajo ni težav

V Zasavskih rudnikih so se odločili, da bodo ta mesec obratovali vsako soboto v treh izmenah, ker želijo izkoristiti sedanje ugodne možnosti za prodajo premoga za potrebe široke potrošnje. Na krajši delovni teden bodo predvideno prešli prihodnji mesec. Vse pa kaže, da bodo imeli tudi letos hujše težave zaradi nelikvidnosti.

Vodstvo Zasavskih premovalnikov navadno vsaj enkrat na leto skliče na pogovor največje odjemalce premoga za široko potrošnjo. Na minulem posvetovanju 12 večjih trgovskih podjetij, ki se ukvarjajo s prodajo premoga za široko potrošnjo, so med drugim ugotovili, da bi utegnili ta mesec prodati celo za okrog 20 % tega goriva več, kot ga bodo nakopali rudarji. Predlagali so tudi, da bi jim Zasavski premovalniki tudi v zadnjem letošnjem četrtletju poslali enake količine tega goriva, kot januarja, ko so v rudnikih nakopali rekordno število ton premoga.

Spričo tega so se v Zasavskih rudnikih odločili, da bodo obratovali vse sobote v marcu in bodo tako zasavski rudarji prešli na krajši delovni teden šele aprila. Po vsej verjetnosti bodo rudarji vsak teden prosti dva dni vse do začetka zime ali do pozne jeseni, ko bodo morali spet presrbeti večje količine premoga za potrebe široke potrošnje. Razumljivo je, da bo vodstvo podjetja storilo vse, da

Sredstvo za ohranitev svežine in vitalnosti

poljuven

bi prodali čimveč premoga med poletnimi meseci, čeprav bo to nekoliko težje, kot v drugih letnih časih. Zasavski premovalniki bodo imeli bržkone letos še večje težave kot lani zaradi nelikvidnosti, saj jim že zdaj kupci dolgujejo najmanj 25 milijonov din, poleti pa se bo nelikvidnost zaostri la še bolj.

-m-

Start junija

Popolnoma avtomatizirana žaga za razrez tropskega lesa bo zaposlovala 50 delavcev, v glavnem vzdrževalcev ● Investicija, vredna 20 milijonov din, bo dala letno za 60 milijonov vrednosti proizvodnje ● Kakšni so nadaljnji načrti podjetja Slovenijales v koprskem pristanišču

Slovenijales, ljubljansko trgovsko in proizvodno podjetje, je lani v Centralnoafriški republiki zastavilo obsežna dela pri izkoriščanju eksot iz tamkajšnjih gozdov. Rezerviranih

SKLADIŠČE IN ŽAGA V KOPRSKI LUKI

Vzporedno z akcijo za eksploatacijo eksot iz Centralnoafriške republike pa so stro-

vernejša luka. Razen tega bomo z direktnim iztovarjanjem lesa z ladje na žago mnogo prihranili pri transportnih stroških," je pojasnil ing. Pavel Olip. „Prednost koprsk Luke je tudi v

stavlja 50 % potrošnje žaganega lesa v Jugoslaviji v naslednjih petih letih. Zmogljivost žage bo vsekakor mnogo večja, kar pomeni, da ne bomo rezali tropskega lesa le za domače potrošnike, marveč računamo, da bomo tega lesa veliko izvozili v Zvezno republiko Nemčijo, Avstrijo, Francijo, države Beneluxa, Skandinavijo in druge države.

„Kdaj bo žaga začela obratovati?“

Računamo, da bo normalna proizvodnja na žagi v koprski luki stekla junija letos, ko bomo iz gozdov Centralnoafriške republike dobili prave količine lesa.

„Ali pomeni to, da boste rezali les samo iz teh gozdov ali tudi iz drugih tropskih področij?“

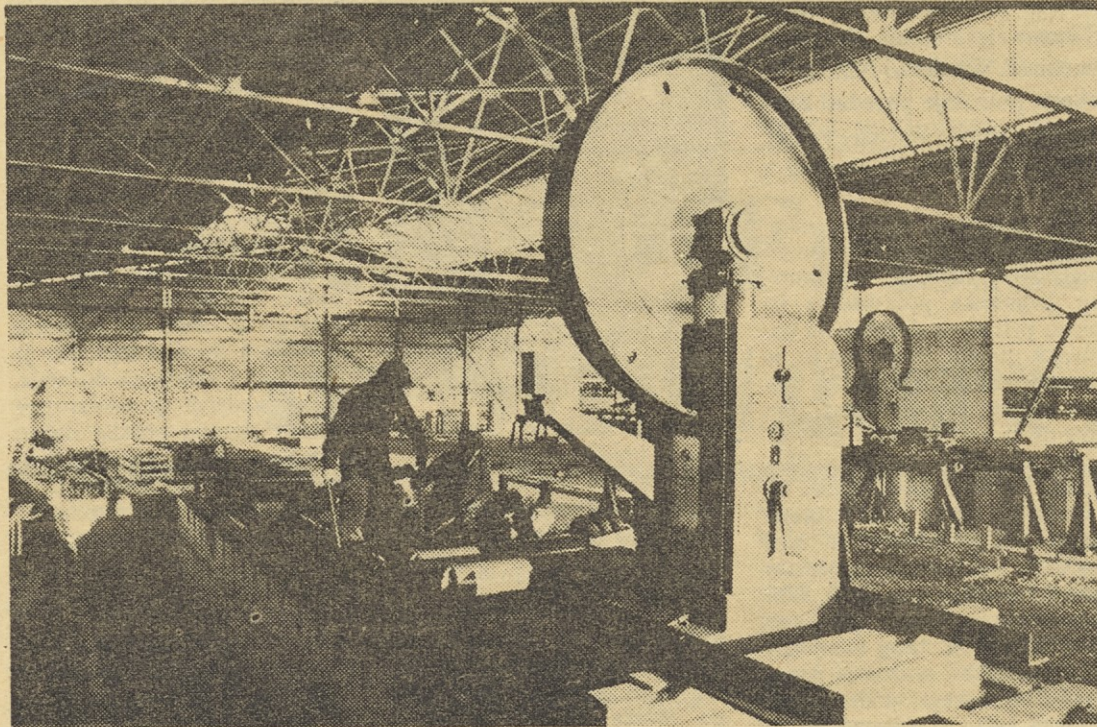
„Kot smo že omenili, bomo del hlodovine žagali tudi za druga evropska tržišča, prav tako pa bomo rezali les naših partnerjev, ki izkoriščajo eksote na drugih tropskih področjih.“

Žaga v koprski luki bo popolnoma avtomatizirana in bo v tem obratu zaposlenih le 50 delavcev, v glavnem vzdrževalcev

VREDNOST PROIZVODNJE 60 MILIJONOV DINARJEV

V izgradnjo žage in prodajnega skladišča v koprski luki bo Slovenijales investiral skupaj 20 milijonov dinarjev. Vrednost proizvodnje v tem obratu Slovenijales pa bo letos znašala blizu 60 milijonov dinarjev.

„Z izgradnjo prodajnega skladišča za tropski les in žage za razrez tega lesa pa progra, investicij Slovenijales v koprski luki še ni izčrpan,“ je dejal inž. Pavel Olip: „Ne bom vam razlagal podrobno o tem, kaj vse bomo še gradili na tem koncu. Povem lahko le, da se moramo

imajo blizu 400.000 hektarov gozdov, v prvih petnajstih letih pa bi eksote iz teh gozdov izkoriščali na 100.000 hektarih. Te dni gredo h koncu še zadnja dela pri izgradnji prvih kilometrov cest in drugih priprav za izkoriščanje. Maja meseca letos pa bodo v koprsko luko pripeljale prve ladje, natovorjene s tropskim lesom iz gozdov Centralnoafriške republike.

kovnjaki Slovenijalesa pod vodstvom inž. PAVLA OLIPA izdelali tudi obsežen elaborat za izgradnjo prodajnega skladišča in avtomatizirane žage za razrez lesa v koprski luki.

„Za izgradnjo velike žage v koprski luki in prodajnega skladišča za tropski les smo se odločili zaradi tega, ker ima Koper izredno ugodno geografsko lego, saj je na Mediteranu najse-

tem, da se v njej lahko poslužimo proste carinske cone. To je narekovalo, da se nam kljub nekaj večjim stroškom zaradi neprimerne zemljišča splača vse omenjene objekte zgraditi prav v koprski luki.“

„Kakšna bo zmogljivost žage?“

„V prvi fazi bomo letno razrezali blizu 50.000 kubičnih metrov tropskega lesa. To pred-

Glina iz Bosne na preizkusu v Ljubečni

Pred kratkim sta iz Bjeline v Bosni pripeljala dva kamiona glino v Opekarno Ljubečna. Glino so poslali iz opekarne DRINA v Bjelini zato, da bi v

Ljubečni iz nje izdelali opeko in jo posušili v umetnih sušilnicah. Umetne sušilnice v Ljubljani je namreč izdelalo celjsko

podjetje Klima, kolektiv iz Bjeline pa bi jih rad preizkusil, če so kvalitetne. Strokovnjaki bi želeli vedeti, kako dolgo se opeka suši in kakšna svojstva bo pokazala glina iz Bosne pri sušenju. V Drini imajo namreč v svojem programu rekonstrukcije tudi novo sušilnico, z njeno gradnjo pa naj bi začeli že letos. Eden od ponudnikov za dobavo opreme je tudi celjska Klima, ki

je lani zgradila sušilnice v Ljubečni.

Ni kaj reči k odločitvi strokovnjakov iz Bjeline, da bodo preizkus sušenja opeke opravili kar v sušilnicah Klima v Ljubečni. To je preudarno in gospodarno in če se bo glina iz Bosne „obnesla“ v sušilnicah Klima v Ljubečni, potlej je posel tako rekoč že sklenjen.

M. B.

DOPISNIKI POROČAJO

LAŠKO

POVIŠALI OSEBNE DOHODKE

Osebnih dohodkov v podjetjih lesno predelovalne industrije v laški občini so pod občinskim poprečjem, v slovenskem merilu pa prav na repu. Zaradi tega so se v radeški „PETI“ in v Tovarni lesne galanterije v Rimskih Toplicah že dalj časa pripravljali na to, da bi povečali osebne dohodke. Prehitel pa jih je zakon o limitiranju in tako naj bi bili za to, ker so hoteli biti dobro pripravljene, kaznovani. Vendar pa je skupščina občine Laško uvidela prizadevanja obeh kolektivov in izkoristila možnost zakonske izjeme, da da soglasje k povečanju osebnih dohodkov, ki so bili doslej pod republiškim poprečjem. Tako bodo v Lesni galanteriji Rimske Toplice povečali osebne dohodke za 19 % v radeški „Peti“ pa za 20 %.

CELJE

VEČ ZAPOSLENIH V MANJŠIH DELOVNIH ORGANIZACIJAH

Kljub temu, da je bilo letos poprečje zaposlenih zavoljo znanih težav v Cinkarni nižje kot lani, pa je razveseljivo, da so nekatera manjša podjetja napravila občuten premik pri zaposlovanju novih delavcev. Med najuspešnejšimi so v Aeru, Zični, Klimi in še nekaterih. Prav tako so povečali število delavcev tudi v štorski železarni, kjer so začeli z delom v obratih, ki so jih začeli graditi pred leti.

Po podatkih in predvidevanjih za letošnje leto lahko v Celju pričakujejo še nadaljnjo rast zaposlovanja in to predvsem v manjših delovnih organizacijah, ki načrtujejo precej povečan obseg proizvodnje.

ŽALEC

NAJNIŽJI OSEBNI DOHODEK 800 DIN

Sklep delavskega sveta v kmetijskem kombinatu Žalec je predvsem razveselil okrog 400 delavcev z najnižjimi osebnimi dohodki. V kombinatu so se namreč odločili, da s 1. februarjem povišajo osebne dohodke vsem, ki so prejeli mesečno od 600 do 700 dinarjev, na 800 dinarjev. Prav tako so povišali osebne dohodke vsem zaposlenim s srednješolsko izobrazbo in tistim delavcem na različnih delovnih mestih, kjer doslej osebni dohodki niso bili usklajeni.

Servis Slovenija avta na Viču je največji v Sloveniji za Zastavine avtomobile. Hkrati lahko popravljajo 80 vozil. Imajo vse dejavnosti, od mehanične delavnice, ličarstva, avtoelektricarstva, do avto palnice in oddelka za tehnične preglede novih vozil. Vsa nova vozila Zastave, ki jih proda Slovenija avto gredo skozi njihove roke. Skupaj popravijo in pregledajo skoro 3.000 avtomobilov mesečno. Od začetka, to je od leta 1962, ko so imeli 20 zaposlenih, je število naraslo na sedanjih 123 delavcev. — A. AGNIČ

Dolenjci na smučeh v Rogu

Tekmovanju na Viševniku sta seveda prisostvovala tudi Jože Bohinc, predsednik OSS Radovljica (desno) in tajnik Milan Baloh. (Foto: D. Kopecky)

za lepšo in bolj čvrsto postavo

melbrosia p.l.d. Ljubljana

medex

SLOVENJ GRADEC

Občinski sindikalni svet Slovenj Gradec je priredil na smučišču na Veliki Kopi na Pohorju tradicionalno prvenstvo v veleslalomu. Tehnično izvedbo je izpeljal Smučarski klub Slovenj Gradec. Tekmovanje je motilo slabo vreme in snežni metež, ki je tekmovalcem onemogočil boljše rezultate. Nastopilo je 39 smučarjev iz 10 delovnih organizacij. Med moškimi je zmagal Martin Tiršek (Elektro Slovenj Gradec) 1.12,0, 2. Vrnč Tomo (Družbene dejavnosti) 1.16,3, 3. Juvan Vinko (Elektro) 1.17,8 itd.

Med ženskami je najhitreje prevozila progo Breda Podpečan (trgovci) 1.32,8, 2. Zanoškar Alenka (Elektro) 1.32,8, 3. Tretjak Marinka (Tovarna usnja) 1.44,5 itd.

TOMO VRNČ

LJUBLJANA

V soboto, 22. maja in v nedeljo 23. maja 1971 bo v Javnih skladiščih v Ljubljani velika mednarodna dirka v kartingu pod okriljem mednarodne avtomobilistične zveze FIA oziroma njenega komiteja za karting CIK. V okviru te dvodnevnih prireditve bo tudi tretja dirka za letošnje prvenstvo Jugoslavije v kartingu.

SLOVENSKA BISTRICA

V okviru letošnjega I. dela občinskih sindikalnih športnih iger je bilo na kegljišču v Slovenski Bistrici tekovanje v kegljanju, ki se ga je udeležilo 6 ekip. Najuspešnejši so bili tudi letos člani ekipe Steklarnice iz Slovenske Bistrice, ki so podrlji 315 kegljev pred ekipo Pekarne iz Slovenske Bistrice (302 keglja), EMI Poljčane (285), IMPOLA I (275), Steklarnice II (248) itd.

VIKTOR HORVAT

RAVNE

Slovenski smučarji veterani, ki že več let ne tekmujejo aktivno, se bodo letos srečali 3. aprila na Ravnah na Koroškem. Smučarski klub Fužinar bo v sodelovanju s Tedensko tribuno priredil tekme v slalomu in tekih. Udeleženci bodo razdeljeni v štiri starostne skupine. Za srečanje naših nekdanjih smučarskih asov, ki so pred leti zmagovali na številnih domačih tekmovanjih in se solidno uveljavili tudi v mednarodni areni, je na Koroškem precejšnje zanimanje.

V. R.

DRAVOGRAD

Na Koroškem se zelo zavzemajo, da bi športne igre delavcev iz občin Dravograd, Radlje, Slovenj Gradec, Ravne in Velenje še bolj razširili. K športnim srečanjem bi radi pritegnili kar največ delavcev, saj se zavedajo pomena delavskega deleža rekreacije v modernem ritmu življenja. Igre delavcev pa nimajo le rekreacijskega pomena, ampak veliko pripomorejo pri medsebojnem spoznavanju.

V. R.

Večina letošnjih sindikalnih športnih prireditev na snegu je že za nami. Še nekaj nedelj na smučeh in sneg bo skopnel. Dilce bomo odnesli na podstrešje, seveda pa tudi poleti ne bomo počivali. Medtem ko v nekaterih delovnih organizacijah še niso

Pri Ribniku nad Črmošnjicami v Rogu so se v nedeljo, 13. marca pomerili na snegu v okviru dolenjskih zimsko-sportnih iger v veleslalomu zaposleni iz novomeške in grosupeljske občine. Za tekovanje se je prijavilo več kot sto tekmovalcev, vendar jih je bilo na startu polovico manj. Tekmovalni pogoji so bili ugodni, sneg je bil hiter, vreme pa sončno.

Najuspešnejši so bili smučarji iz Novega mesta, ki so v odsotnosti tekmovalcev iz trebanjske in krške občine brez težav premagali borbene Grosupeljčane. Zmagovalca sta bila smučarja novomeške tovarne Krke, Meta Wachter in Peter Henčič. Tudi v ekipni konkurenci za pokal občinskega sindikalnega sveta Novo mesto je bila najboljša ekipa Krke, tekmovalci te ekipe pa so tudi največ pripomogli, da so zmagali Novomeščani za medobčinski pokal.

Rezultati — veleslalom (800 m) — moški: 1. Henčič (Krka) 50,6, 2. Medle (Novoles) 52,2, 3. P. Turk (Elektro) 52,4, 4. J. Turk (IMV) 52,6, 5. Pelko (Krka) 53,5, 6. Avsec (Elektro) 53,8, 7. Čelik (Iskra) 55,7, 8.

Lev in njegovi levčki

Sindikalna tekovanja ljubljanskih kolektivov v smučanju so bila na soboto, pred pustom in pred dnevom žena, ko imajo gostinci največ dela. Sindikalna organizacija hotela LEV svojih tekmovalcev ni prijavila, čeprav bi mnogi radi nastopili. Zato pa je sindikalna organizacija prejšnji torek pripravila samostojno tekovanje v veleslalomu in sankanju v Kranjski gori. Na enodnevni izlet se je odpeljalo 60 športno najbolj razvnetih „levčkov“, ki so zvečine tudi nastopili, ali pa so za rekreacijo vsaj drsali na kranjskogorskem drsališču. Tako se je izkazalo, da se s športom ukvarja vsak tretji član kolektiva.

Med moškimi v skupini do 30 let starosti je v veleslalomu zmagal Igor Krek pred Vinkom Pleščem in Marjanom Babičem. Pri starejših članih je bil najboljši Janez Zorc, drugo mesto je zasedel Dane Demšar, tretje pa Rudi Gerdej. Erna Repovž je bila najboljša med ženskami v veleslalomu, Mira Peterlin pa v

llovar (Krka) 55,7, 9. Koprivnik (Novoteks) 55,9, 10. Vesel (Pionir) 56,8 itd.

Ženske: 1. Wachter (Krka) 72,8, 3. Rebernik (IMV) 101,5, 3. Perdan (Krka) 124,4 itd.

Tekmovanje za pokal ObSS Novo mesto: 1. Krka (Henčič, Pelko) 104,1, 2. Elektro (Turk,

ŠPORTNO SREČANJE TAM : R. BENČIČ

Tovarna avtomobilov Maribor slavi letos velik jubilej — 25 let obstoja, dela in uspehov. V proslavo tega jubileja so se vključili tudi športniki, ki želijo s športnimi srečanji dati svoj doprinos temu jubileju. Na programu so športna srečanja v različnih panogah skozi celo leto z nasprotniki v Mariboru, ter srečanja v Ravnah, Štorah, na Reki in udeležba na športnih igrah avtomobilske industrije v Sarajevu.

Prvo takšno srečanje je bilo že s športniki R. Benčič iz Reke. Tekmovanja so bila v kegljanju, streljanju, šahu ter nogometu. Športniki TAM so bili boljši v kegljanju s 796 proti 682 podrtim kegljem, v stre-

sankanju. V tej disciplini si je na zmagovalnih stopničkah podala roko z Janezom Perdonom, ki je bil prvi med moškimi.

Najboljši „levčki“ so v znak priznanja prejeli praktična darila in diplome ter prehodne pokale. Glede na izenačenost tekmecev je zlasti za te trofeje na prihodnjih tekmah pričakovati še ostrih bojev.

—mG

Smučarske tekme živilcev

Tekmovanja v veleslalomu, ki je bilo 20. marca za smučarje podjetij živilske stroke, se bodo udeleženci verjetno še dolgo spominjali. Moker sneg, pomešan z močnim dežjem, je otežkočil pripravo proge, oviral pa je tudi nastopajoče. Tako oni, kot časomerilci in vsi ostali, so bili premočeni do kože, vendar so se požrtvovalno spuščali po progi, dolgi blizu 600 metrov.

Prireditelj letošnjih tekem je bila

Kolinska tovarna, ki je tekmo in vse ostalo solidno pripravila. Tehnično izvedbo pa je prevzel SK Novinar, katerega člani so se kljub slabemu vremenu prav tako potrudili. Udeležba je bila to pot precej večja, saj je nastopilo več kot 100 tekmovalk in tekmovalcev iz podjetij Dana, Mirna, Delamaris Izola, Emona, Zalog, Eto Celje, Kolinska tovarna, Planika Kobarid, Pivovarna Union, Slovenija vino in Zito, razen njih pa še sedem smučarjev podjetja Knorr iz Svice. Vsi udeleženci tekem so prejeli praktična darila, najboljše trije v vsaki kategoriji pa plakete.

MARIBOR

V oviru športnih tekmovalcev v počastitev jubileja tovarne TAM je bilo na Pohorju smučarsko tekovanje v veleslalomu, na katerem so nastopili tekmovalci TAM, Metalne, Karoserista, MTT, Elektrokovine in B. Kidriča. Skupno je tekmovalo 52 smučarjev, ki so bili razdeljeni v dve starostni skupini. Kljub izredno južnemu snegu je bila proga na Bolfenku odlično pripravljena. Proga, ki jo je postavil Raišp, je bila dolga 1.000 metrov in je imela 24 vrtic ter je zahtevala od tekmovalcev precej kondicije.

Rezultati do 35 let: 1. Gajšek 45,0; 2. Klanjšček (oba MTT) 46,0; 3. Vračko (ELKO) itd.

Ekipno: 1. MTT 143,0; 2. Metalna 148,8; 3. ELKO 150,0; 4. TAM 155,6.

Nad 35 let: 1. Salecl (TAM) 53,4; 2. Rak (Metalna) 54,0; 3. Kajzer (TAM) 56,2 itd. Ekipno nad 35 let: TAM 167,8; 2. ELKO 178,2; 3. Metalna 188,8.

OREHOVA VAS

Na tiskovni konferenci za novinarje je organizator 5. dirke za nagrado Štajerske seznanil prisotne o pripravah na dirko in o udeležbi tekmovalcev. Sodeč po pripravah bo startalo 51 tekmovalcev. Prisotnim je organizator s predvajanjem filma o lanskoletnem svetovnem prvenstvu osvežil spomin na nepozabne trenutke 4. dirke za svetovno prvenstvo, kjer je zmagal poznejši svetovni prvak Belgijec Robert.

Z željo, da bi tudi letošnja 5. dirka za nagrado Štajerske čim bolj uspešno, je organizator končal vse priprave na dirkališču, tako da sedaj čaka le še na prihod tekmovalcev.

J. R.

IV. VELESALOM OSS RADOVLJICA NA VIŠEVNIKU

MNOŽIČNO IN KVALITETNO

Občinski sindikalni svet Radovljica je s sodelovanjem smučarske sekcije TVD Partizan Bled organiziral 13. marca občinski sindikalno tekovanje v veleslalomu. Zimske igre OSS Radovljica so bile že četrte zapovrstjo.

Tudi to pot je imel organizator nadvse srečno roko. Za tekme je namreč izbral pobočje Viševnika nad Rudnim poljem, ki slovi kot eno izmed najmišljavnih smučišč v Sloveniji. Poleg tega je bilo smučarjem naklonjeno tudi vreme, zato je bilo na Viševniku še toliko bolj veselo.

„Odločili smo se za tri tekmovalne razrede oziroma za tri kategorije...“ mi je po končanih tekmah razlagal Milan Baloh, tajnik OSS Radovljica. „Ne glede na starost so vse ženske nastopile v eni kategoriji, moški pa v dveh. Starostna meja za

moške je bila 35 let. Mlajši so nastopili v enem, starejši pa v drugem tekmovalnem razredu...“

Za tekovanje v veleslalomu na Viševniku se je prijavilo 178 predstavnikov osnovnih sindikalnih organizacij v območju OSS Radovljica. Na startu se je končno pojavilo 170 smučarjev, kar predstavlja rekordno udeležbo na zimskih športnih igrah OSS Radovljica.

Razveselljivo je, da so vse večje delovne organizacije z radovljiškega območja poslale na Viševnik svoje smučarje, zato je bila konkurenca zares huda. Žal pa se lepe prireditve niso udeležili predstavniki Sukna in Almire, čeprav imata oba kolektiva večje število navdušenih smučarjev.

„Poleg blejskih smučarjev so nam pri organizaciji tekem zelo pomagali tudi vojaki na Rudnem polju...“, mi razlaga Milan Baloh. „Za vsakega udeleženca so pripravili čaj in toplo klobaso, pomagali so nam na progi, skratka...“, v vsakem pogledu zaslužijo pohvalo...“

In kateri smučarji in ekipe so na Viševniku najhitreje prevozile progo?

Ženske ekipe: 1. Zdravstveni dom Bled — Romana Lakota in Miša Planinc, 2. Elan Begunje — Nataša Pristavec in Kristina Ukmur, 3. Iskra Lipnica — Anica Finžgar in Darinka Bohinc, 4. Lip Bled — Anica Vaber in Metka Sodja itd.

Moške ekipe: 1. Elan I. — Marjan Pesjak, Janez Bohinc in Jože Demžan, 2. GG Bled — Peter Lakota, Kristi Ogris in Miha Torkar, 3. LM Radovljica I. — Miroslav Dovžan, Florjan Radan in Matevž Stanovnik, 4. Trans turist Bled — Jože Kamperle, Slavko Gorzeti in Tone Mlačnik, 5. Elan II — Andrej Vogelnik, Rudi Kokalj in Mato Grčar itd.

Ženske posamezno: 1. Romana Lakota (Zdravstveni dom Bled) 0:34,8, 2. Silva Zalokar (Veriga Lesce) 0:41,3, 3. Anica Finžgar (Iskra Lipnica) 0:41,3, 4. Miša Planinc (Zdravstveni dom Bled) 0:41,7, 5. Nataša Pristavec (Elan Begunje) 0:42,6 itd.

Starejši moški: 1. Janez Bohinc (Elan Begunje) 0:50,0, 2. Kristl Ogris (GG Bled) 0:53,7, 3. Rado Faganel (Iskra Otoče) 0:57,2, 4. Boris Ahac (GG Bled) 0:57,4, 5. Matevž Stanovnik (Postaja milice Radovljica) 1:00,0 itd.

Mlajši moški: 1. Marjan Pesjak (Elan Begunje) 0:49,2, 2. Peter Lakota (GG Bled) 0:49,4, 3. Tomaz Pogačnik (UKO Kropa) 0:51,2, 4. Vinko Robnik (Veriga Lesce) 0:51,5, 5. Igor Mihajl (Vezenine Bled) 0:53,3, 6. Jože Kamperle (Transturist) 0:53,3 itd. —a.

● »MAMICA, KAJ PA NAJ DELAM TAKRAT, KO BOŠ V SLUŽBI?«

Najmlajši iz Vevč

V zadnjih dveh številkah smo v zapisah o otroškem varstvu ugotovili, da posebno v zadnjem času precej dajemo za organizirano varstvo naših najmanjših. Toda vseeno so potrebe veliko večje kot možnosti. Veliko preveč je staršev majhnih otrok, ki prosijo in s solzami v očeh rotijo uprave vrtcev, naj vendar najdejo prostor tudi za njihovega otroka. Preveč je še otrok, ki niso, kot le redki, deležni varstva in dodatne vzgoje v vrtcu. Žal, niso izjeme, ampak skoraj pravilo, da so otroci mater, ki so zaposlene popoldan, zaklenjeni doma, namesto da bi

se veselili svoje mladosti v družbi vrstnikov in pod okriljem „tetic“, ki bi v vrtcih nadomeščale mamino mehko roko. Res je to skoraj pravilo. Ali so morda tudi izjeme? Na Republiški skupnosti otroškega varstva, žal, nimajo podatkov o izjemah, so pa „slišali“, da je tako varstvo v Vevčah. Prav so slišali. Varstvo v Vevčah je izjema. Otroci mater, ki delajo popoldan, so lahko v varstvu tudi do 22. ure zvečer. Materam vevške papirnice torej ni treba zaklepati svojih otrok. Lahko se posvetijo svojemu proizvodnemu delu brez črnih misli in skrbi za otroka.

„V Vevčah smo začeli z otroškim varstvom že takoj po vojni,“ je začel pripovedovati vodja kadrovskega sektorja Papirnice Vevče Tone Novak. „Takrat smo vilo z dvema stanovanjema naših inženirjev preuredili v Dom igre in dela.“

V začetku je bilo v varstvu 30 otrok. Danes pa... Papirnica Vevče se je širila. Delavci, ki so včasih prihajali na delo od daleč, so se naselili v nove bloke ob tovarni. Prebivalstvo Vevče se je povečalo in danes je samo v tovarni zaposlenih 880 ljudi. Od tega je 320 žensk, družin pa, ki imajo otroke, je okrog 200.

„Najbrže smo eni od redkih, če ne celo edini, ki imamo varstvo do 22. ure zvečer. Dodatne stroške za podaljšano varstvo, predvsem osebne dohodke osebja, plača tovarna.“ Delovni kolektiv vevške papirnice je domel, da ni samo socialni ukrep, če rešijo mater, ki dela, nenehne skrbi za otroka, temveč, da je to v prid tako proizvodnji kot tudi materam in otrokom.

„Res je, naš vrtec je prenapoljen. Nimamo dovolj prostora, toda ali ni bolje, čeprav se otroci malo drenjajo, pa so na varnem in se z njimi prav ravna, kot pa, da bi bili prepuščeni samim sebi,“ je poudaril Novak in mislim, da prav dobro razume, kaj pomeni za otroka družba sovrstnikov in dodatna vzgoja v vrtcu.

„Pred kratkim smo začeli graditi nov stanovanjski blok in v njem bomo en del uredili v vrtec. Tristo kvadratnih metrov za en milijon sedemdesettisoč dinarjev. Pol bo dala Temeljna izobraževalna skupnost, pol tovarna. Morda bomo nekaj dobili še od občine. Vrtec pa bo konec septembra vseljiv.“

Že tri leta imajo načrte za gradnjo modernega vrtca v Polju. Toda inflacija, podražitve, stabilizacija... bolje je skromno pa takoj, kot pobožne želje v oblakih.

Upravnica vrtca v Vevčah je že 20 let Milica JURC. „Danes imamo v varstvu 110 predšolskih in 115 šolskih otrok. Veste, šolsko varstvo imajo tudi v

šoli Polje, toda starši so zahtevali, da tako varstvo prevzamemo tudi mi. In, naši šolarji so v poletju dosegli kar lep uspeh. Čeprav jih imamo v skupinah več, kot je po normi, je uspeh zadovoljiv. Za varstvo otroka plačajo starši 117.- dinarjev mesečno. „Nismo dragi, ampak, pomagamo nam tovarna. Popravila, elektrika... Poleti imamo na kopališču vse zastoj, še plaval-

nega učitelja. Ko gredo naši otroci v šolo, znajo že vsi plavati. Tudi za letovanje naših otrok na morju precej primaknejo.“

Milica Jurc že komaj čaka, da bo dograjen nov blok in novi prostori vrtca v njem.

„Devetinšestdeset prošelj imamo za sprejem. Ne morete si misliti, kako nemočna sem, ko slišim glas matere, ki joka in

prosi, naj bi vzeli tudi njenega otroka.“

Ni še dolgo, ko sta bila pri njej oče in mati. S solzami v očeh sta jo prosila: „Poglejte, dve leti in pol je stara naša Barbka. Midva delava tu, ona pa je v Črni na Koroškem. Nikoli nismo skupaj. Garala sva ta leta in postavila montažno hišico v Kašlju. Sva delala zastoj? Kaj tudi zdaj ne bomo mogli biti skupaj?“

„Ali more biti človek neobčutljiv za take usode? Ali sploh lahko pomislim na normative?“

In tako bo v skupini, kjer jih je zdaj več, kot je „dovoljeno“, kmalu med njimi tudi Barbka. Vsako jutro bo prihajala v vrtec, popoldne pa bo skupaj z očkom in mamico.

Vseeno pa v Vevčah še ni tako, kot bi moralo biti. Vrtec sprejemajo otroke le nad dvema letoma starosti. Kaj pa mlajši?

„Doslej nismo našli rešitve,“ je priznal Tone Novak. Morda tudi niso premišljali dovolj, ali pa...

„Problem dojenčkov pri nas rešujejo babice ali pa upokojenke. Tudi svojega 14-mesečnega Blažka imam v varstvu pri taki upokojenki.“

Helena Babnik je upokojena papirnice Vevče že 4 leta.

„Otroke imam rada. Moji so že odrasli. In če me prosijo... Sedaj imam dva, Blažka in Petčka.“

Zjutraj ob šestih ju dobi, nahrani, da spat, spet nahrani, pe-

lje na sprehod, nahrani, pa zo pet spat in potem gresta do mov.

„Pridna sta in rada ju imam. Tudi čas imam. Res mi plačajo, ampak, če ne bi imela radi otrok...“

„Naš Blažek se zelo dobro počuti pri Babnikovih in tudi mi smo zadovoljni, da smo našli tako dobro varuhinjo,“ je na koncu povedal Tone Novak.

Toda, ali je dovolj takih Helen za vse Blažke in Petčke, ki so potrebni varstva? In končno, ali ni to le izhod v sili, ki pa jo, žal, sedaj rešuje še vsak po svoje.

TEKST IN FOTOGRAFJE
ANDREJ AGNČIČ

Od vsepovsod

POSTOJNA

V teh dneh potekajo v Postojni dvodnevni seminarji za ožja vodstva osnovnih organizacij sindikata. Seminarje organizirata občinski sindikalni svet Postojna in delavska univerza. Na seminarjih obravnavajo naslednje teme: vloga in naloge sindikalne organizacije, samoupravljanje in spremembe v političnem sistemu, stabilizacija in politika gospodarjenja, gospodarske razmere in problemi v postojnski občini ter samoupravni dogovori o delitvi osebnih dohodkov ter družbeno usmerjanje delitve dohodka.

P. E.

29. marca bo Zbor narodov Zvezne skupščine sprejel dokončno besedilo ustavnih amandmajev za javno razpravo.

ČZP Delavska enotnost

bo takoj po zasedanju Zbora narodov izdala

Priročnik

za javno razpravo o sprememah ustave SFRJ
Brošura bo obsegala:

- Ustavo SFRJ iz leta 1963
- Ustavne amandmaje z obrazložitvijo
- Referat Edvarda Kardelja na predsedstvu CK ZKJ
- Ekspoze predsednika Zvezne skupščine Milentije Popovića ob sprejemu dokončnega besedila ustavnih amandmajev

Ta brošura, ki bo obsegala okoli 200 strani, bo v prihodnjih mesecih nujno potreben priročnik za vse udeležence javne razprave o spremembah naše ustave. Cena brošure je 13,50 dinarjev.

ČZP
DELAVSKA
ENOTNOST,
Ljubljana,
Dalmatinova
ulica 4/II

Ker bo naklada omejena, pohitite z naročili!

NAROČILNICO
OBJAVLJAMO
NA 7. STRANI
DANAŠNJE
ŠTEVILKE

Helena Babnik varuje Blažka in Petčka, ko so njuni starši na delu. Že res, da ob skromni pokojnini pride prav vsak dinar, ki ga dobi za to, vendar je potrebna tudi ljubezen do otrok in te Heleni ne manjka